

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagstiftning om finansieringen av den sociala tryggheten för personer som vistas utomlands och för vissa andra personer

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att grunderna för den försäkrades sjukförsäkringspremie och arbetsgivarens socialskyddsavgift ändras så, att de personer som omfattas av Finlands bosättningsbaserade sociala trygghet och deras arbetsgivare i större utsträckning än för närvarande skall delta i finansieringen av den sociala tryggheten. I situationer där en person som arbetar utomlands är försäkrad enligt den privata sektorns arbetspensionslagar och får skattefri utlandsarbetsinkomst eller är begränsat skattskyldig, föreslås att som ny grund för den försäkrades sjukförsäkringspremie och arbetsgivarens socialskyddsavgift skall användas den lön som vid arbete utomlands betraktas som grund för den arbetsförtjänst som skall räknas till pensionslönen samt för pensionsavgifterna. Samma lön skall, enligt förslaget, för tiden i arbete utomlands också användas som grund för sjukförsäkringens dagpenning. Avsikten är att sjukförsäkringspremien för en begränsat skattskyldig person som arbetar i Finland skall fastställas på basis av den lön som avses i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet.

I denna proposition föreslås att den försäkrades sjukförsäkringspremie i fråga om begränsat skattskyldiga pensionstagare skall fastställas på basis av den pension som betalts till pensionstagaren. Skyldigheten att betala den försäkrades sjukförsäkringspremie föreslås gälla också sådana utomlands bosatta pensionstagare som inte omfattas av Finlands socialtrygghetssystem, men för vilkas sjukvårdskostnader Finland ansvarar med stöd av Europeiska gemenskapens bestämmelser. Någon separat sjukförsäkringspremie uppbärs dock inte hos de utomlands bosatta pensionstagarna själva, om de på basis av

sina pensioner betalar 35 % källskatt i Finland. I dessa fall redovisar skatteförvaltningen av källskatteintäkten en andel motsvarande sjukförsäkringspremien till Folkpensionsanstalten. Vidare föreslås att man upphäver bestämmelsen enligt vilken kommunerna har kunnat bevilja befrielse från betalningen av den försäkrades sjukförsäkringspremie.

I sådana situationer där en finsk arbetsgivare sänder en arbetstagare som omfattas av Finlands bosättningsbaserade sociala trygghet för att arbeta inom ett utländskt moder-, dotter- eller systerföretag eller ett sådant utländskt företag där den finska arbetsgivaren har bestämmanderätt, skall den finska arbetsgivaren, enligt vad som föreslås, betala arbetsgivarens socialskyddsavgift för det utländska företags räkning. Samtidigt föreslås att en finsk arbetsgivare som har sänt arbetstagaren utomlands och som betalar arbetstagarens lön också skall verkställa förskottsinnehållning för betalning av den försäkrades sjukförsäkringspremie.

De föreslagna ändringarna innebär ändringar i sjukförsäkringslagen, ikraftträdelsebestämmelsen i en lag om ändring av 33 § sjukförsäkringslagen, lagen om arbetsgivarens socialskyddsavgift, lagen om storleken av den försäkrades sjukförsäkringspremie, arbetsgivarens sjukförsäkringsavgift och arbetsgivarens folkpensionsavgift samt lagen om förskottsuppbörd.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2003 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagändringarna avses träda i kraft vid ingången av 2004. Den ändring som gäller grunden för sjukförsäkringens dagpenning skall dock tillämpas först från ingången av 2006.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Inledning

Rätten till Finlands bosättningsbaserade sociala trygghet kan grunda sig antingen på den nationella lagstiftningen eller på internationella bestämmelser som är förpliktande för Finland. En persons rätt att omfattas av Finlands system för social trygghet avgörs på grundval av lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet (1573/1993, nedan tillämpningsområdeslagen), ifall det inte mellan Finland och den stat från vilken en person flyttar eller den stat till vilken han eller hon flyttar finns en överenskommelse om social trygghet eller någon annan rättsakt som tillämpas på personen i fråga. Den viktigaste rättsakten som förpliktar Finland och som åsidosätter den nationella lagstiftningen är rådets förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen, nedan förordning 1408/71. Förordningen tillämpas på personer som flyttar inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Mellan de nordiska länderna gäller en konvention om social trygghet som tillämpas på de personer som flyttar mellan de nordiska länderna och på vilka förordning 1408/71 inte tillämpas. Finland har dessutom ingått ett antal bilaterala överenskommelser om social trygghet.

Med begreppet utsänd arbetstagare avses arbetstagaren i en situation där en finsk arbetsgivare sänder honom eller henne för att arbeta tillfälligt utomlands så, att den anställda medan han eller hon arbetar utomlands fortfarande omfattas av Finlands system för social trygghet. Om arbetet utförs inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller i ett konventionsland kan arbetstagaren i regel omfattas av Finlands socialtrygghetslagstiftning mellan ett och fem år. Dessutom kan Pensionsskyddscentralen och social- och hälsovårdsministeriet genom undantagstillstånd

förlänga den tid under vilken arbetstagaren kan omfattas av Finlands system för social trygghet. När det är fråga om arbete i ett konventionsland eller i ett land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet är Pensionsskyddscentralen behörig myndighet att utfärda intyg över att utsända arbetstagare omfattas av den finska socialförsäkringen. Folkpensionsanstalten meddelar på basis av Pensionsskyddscentralens intyg dessutom ett skriftligt beslut om tillämpning av bosättningsbaserad social trygghet.

Om en person sänds för att arbeta till ett land som inte tillhör Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller med vilket en överenskommelse om social trygghet inte har ingåtts, avgör Folkpensionsanstalten på ansökan tillämpningen av Finlands lagstiftning om bosättningsbaserad social trygghet under den tid då arbetet utomlands pågår. Folkpensionsanstalten meddelar ett beslut för den tid arbetet pågår, dock för högst fem år i sänder. Folkpensionsanstalten kan också senare på ansökan förlänga tillämpningen av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet med fem år i sänder. Detta förutsätter dock att sökanden alltså har fast anknytning till Finland och att stationeringslandet inte tillhandahåller ett skäligt socialskydd. Tillämpningen av lagstiftningen om social trygghet kan förlängas efter fem år också av andra vägande skäl.

Socialskyddet finansieras i Finland i huvudsak med avgifter och premier som upp bärs hos de försäkrade och arbetsgivarna samt med skattemedel. Erläggandet av den försäkrades sjukförsäkringspremie bestäms för närvarande på basis av de beskattningsbara förvärvsinkomsterna, medan arbetsgivarens socialskyddsavgift enligt huvudregeln bestäms på grundval av den lön på vilken förskottsinnehållning verkställs. Om en inkomst inte beskattas i Finland eller om förskottsinnehållning inte verkställs på lönen, leder detta till att den betalning som behövs för finan-

sieringen av socialskyddet inte alltid erläggs för inkomsten eller lönen i fråga.

2. Nuläge

2.1. Den försäkrades sjukförsäkringspremie

Den som omfattas av Finlands system för social trygghet och som är försäkrad enligt sjukförsäkringslagen är skyldig att på grundval av sin i Finland uppburna förvärsinkomst erlägga försäkrads sjukförsäkringspremie enligt 32 § sjukförsäkringslagen (364/1963). Enligt 33 § sjukförsäkringslagen fastställs i samband med inkomstbeskattningen den försäkrades sjukförsäkringspremie på basis av den inkomst som beskattas i kommunalbeskattningen. Om en försäkrad inte betalar kommunalskatt i Finland, betalar han eller hon inte heller den försäkrades sjukförsäkringspremie.

Skyldigheten för en person som flyttar utomlands att betala den försäkrades sjukförsäkringspremie upphör när han eller hon inte längre omfattas av Finlands system för bostättningsbaserad social trygghet. Den som har övergått att omfattas av ett annat lands sociala trygghet kan genom ett av Folkpensionsanstalten utfärdat intyg visa skattemyndigheterna att han eller hon inte längre omfattas av Finlands socialtrygghetssystem. Även om en person som flyttat utomlands alljämt skulle omfattas av Finlands socialtrygghetssystem, upphör erläggandet av betalningen dock senast i det skedet då hon eller han blir begränsat skattskyldig i Finland.

Enligt 9 § inkomstskattelagen (1535/1992) är en person begränsat skattskyldig om han eller hon inte har varit bosatt i Finland under skatteåret. Enligt 11 § i samma lag anses en finsk medborgare vara bosatt i Finland tills tre år har förflutit efter utgången av det år under vilket han eller hon lämnade landet. Personer som kommer till Finland från utlandet för kortare tid än sex månader är likaså begränsat skattskyldiga.

Den källskatt som på basis av lön och pension fastställs för begränsat skattskyldiga är 35 % enligt 7 § lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet (627/1978, nedan källskattelagen).

Skatten betalas särskilt för lönen och särskilt för pensionen och i fråga om dem görs inga avdrag på det sätt som görs i den normala inkomstbeskattningen. Enligt 5 § uppbärs källskatt dock inte på folkpension som betalas till utlandet eller på pension enligt familjepensionslagen (38/1969).

En begränsat skattskyldig betalar källskatt endast för inkomst som förvärvats i Finland. Inkomst som förvärvats i Finland är i enlighet med 10 § inkomstskattelagen av löneinkomst som förvärvats genom arbete utomlands i regel endast löneinkomst från staten, en kommun eller något annat offentligt samfund. Den löneinkomst som privata företag betalar till begränsat skattskyldiga för arbete utomlands är således inte skattepliktig inkomst i Finland och på basis av inkomsten betalas inte den försäkrades sjukförsäkringspremie.

Källskatten täcker både statsskatten och kommunalskatten. Något separat fastställande av den inkomst som beskattas i kommunalbeskattningen sker inte och den begränsat skattskyldiga betalar sålunda inte den försäkrades sjukförsäkringspremie.

Personer som arbetar utomlands kan i vissa fall kvarstå inom det finska socialtrygghetssystemet längre tid än tre år. Detta kan basera sig på bestämmelserna i förordning 1408/71, på en bestämmelse i en överenskommelse om social trygghet eller på bestämmelser i den nationella lagstiftningen. I egenskap av begränsat skattskyldiga betalar dessa personer för närvarande inte den försäkrades sjukförsäkringspremie.

Enligt 33 § 2 mom. sjukförsäkringslagen fastställs sjukförsäkringspremien inte enbart på basis av den inkomst som beskattas i kommunalbeskattningen utan också på basis av den del av skattefri utlandsarbetsinkomst enligt 77 § inkomstskattelagen som betalas i form av pengar, då den försäkrade är allmänt skattskyldig. När lönen för arbete som utförs utomlands är skattefri, verkställs inte förskottsintehållning av skatt på basis av utlandsarbetsinkomsten. Därför blir den försäkrade själv tvungen att i efterhand i samband med fastställandet av den slutliga beskattningen i form av kvarskatt betala den sjukförsäkringspremie som fastställs på basis av den skattefria utlandsarbetsinkomsten.

Enligt 77 § inkomstskattelagen är utlandsarbetsinkomst skattefri inkomst om arbetet utomlands varar minst sex månader och om lönen inte har betalats av ett finskt offentligt samfund. Dessutom förutsätts att något skatteavtal inte förhindrar beskattning av lönen i arbetsstaten. Den bestämmelse om skattefrihet i fråga om utlandsarbetsinkomst som var i kraft före 1996, och som avviker från den nuvarande bestämmelsen, tillämpas dock i begränsad omfattning alltjämt på byggarbetsare som arbetar i Ryssland, och på basis av sådan skattefri utlandsarbetsinkomst enligt den gamla s.k. sex månaders regeln betalas inte den försäkrades sjukförsäkringspremie.

Finland är i vissa situationer skyldig att i fråga om pensionstagare som är bosatta i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ersätta sjukvårdskostnader också efter det att personen i fråga inte längre omfattas av Finlands system för social trygghet. Den typiska situationen är att en person som är bosatt i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet får pension endast från Finland. Motsvarande situation kan uppstå i vissa fall också när en person uppbär pension både från Finland och från ett annat land eller flera andra länder inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Om personen i fråga härvid inte får pension från sitt bosättningsland, svarar det landet för sjukvårdskostnaderna där personen varit försäkrad den längsta tiden. Om en person å andra sidan uppbär pension också från sitt bosättningsland, men inte har rätt till sjukvård där, svarar ett sådant land, som betalar ut pensionen och där personen i fråga på grundval av boende skulle ha rätt till sjukvård, för sjukvårdskostnaderna. Angående Finlands skyldighet att ersätta sjukvårdskostnader för pensionstagare som är bosatta utomlands bestäms i artikel 27, 28 och 28 a i förordning 1408/71.

Pensionstagarna deltar i finansieringen av de sjukvårdskostnader som Finland ansvarar för genom att på basis av den pensionsinkomst som de får från Finland betala skatt och den försäkrades sjukförsäkringspremie så länge som pensionstagarna omfattas av Finlands system för social trygghet. När en pensionstagare har bott utomlands längre tid än tre kalenderår, börjar källskatt uppbäras på

pensionen, och senast i det skedet upphör erläggandet av sjukförsäkringspremie.

En del skatteavtal förhindrar uppbärande av skatt på basis av sådana arbetspensioner inom den privata sektorn som erhållits från Finland. Dessa skatteavtal gäller utöver källskatten också skatter som skall uppbäras av allmänt skattskyldiga i Finland. Denna form av skatteavtal som förhindrar uppbärande av skatt som skall betalas i Finland finns, om man begränsar sig till länderna inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, i kraft i Spanien, Frankrike och Portugal. I dessa situationer är Finland således skyldig att svara för sjukvårdskostnaderna för pensionstagare som bor utomlands, utan att Finland får kompensation för dessa kostnader i form av skatt som uppbärs på basis av pensionen.

Skatteavtalen förhindrar inte att den försäkrades sjukförsäkringspremie uppbärs. På basis av pension som betalas till ovan nämnda skatteavtalsländer skall sålunda betalas den försäkrades sjukförsäkringspremie så länge som pensionstagaren omfattas av Finlands socialtrygghetssystem och är allmänt skattskyldig i Finland. De personer som är begränsat skattskyldiga och som uppbär arbetspension från den privata sektorn betalar inte skatt till Finland när de bor i Spanien, Frankrike eller Portugal och inte heller den försäkrades sjukförsäkringspremie. Detsamma gäller också de allmänt skattskyldiga efter det att pensionstagarna inte längre omfattas av Finlands system för social trygghet.

I fråga om frivillig försäkring eller på trafikförsäkringen baserad försäkring som betalas till Nederländerna uppbärs med stöd av ett gällande skatteavtal källskatt som är 20 %, dvs. lägre än den normala källskatten. Motsvarande skatteavtal, där man tillämpar en lägre skatteprocent än den allmänna källskattesatsen, har slutits mellan Finland och t.ex. EU-kandidatländerna Estland, Lettland och Litauen.

2.2. Arbetsgivares socialskyddsavgift

Arbetsgivares folkpensionsavgift och arbetsgivares sjukförsäkringsavgift betalas i form av arbetsgivares socialskyddsavgift. Enligt 1 § 1 mom. lagen om arbetsgivares socialskyddsavgift (366/1963) betalas avgif-

terna på basis av den lön som betalats till arbetstagaren och på vilken förskotts innehållning skall verkställas samt på basis av den del av i 77 § inkomstskattelagen avsedd utlandsarbetsinkomst som betalas i pengar. Enligt 2 § i förstnämnda lag betalas arbetsgivarens socialskyddsavgift också på basis av lön som betalas till bl.a. begränsat skattskyldiga.

Utländska företag är skyldiga att betala arbetsgivarens socialskyddsavgift om de i Finland har ett fast driftställe eller en representant som betalar arbetstagarens lön i Finland.

När en finsk arbetsgivare sänder en arbetstagare till ett utländskt moder-, dotter- eller systerföretag eller till ett sådant utländskt företag där det utsändande företaget har bestämmanderätt, är det utländska företaget som betalar lönen inte skyldigt att betala arbetsgivarens socialskyddsavgift. Den utsända arbetstagaren kan dock kvarstå inom Finlands system för social trygghet i många års tid.

Arbetsgivarens socialskyddsavgift betalas på basis av den del av i 77 § inkomstskattelagen avsedd skattefri utlandsarbetsinkomst som betalas i pengar. Avgiften betalas dock endast så länge som arbetstagaren är allmänt skattskyldig i Finland. Den lön som en privat arbetsgivare betalar till en begränsat skattskyldig utomlands är inte skattepliktig i Finland. Till följd av det är lönen inte sådan lön på vilken förskotts innehållning skall verkställas i Finland och inte heller gäller uppbörderna av källskatt sådan lön. På basis av dylik lön föreligger det inte heller skyldighet att betala arbetsgivarens socialskyddsavgift.

2.3. Befrielse från den försäkrades sjukförsäkringspremie

Kommunen har rätt att i enstaka fall på ansökan bevilja befrielse från betalning av inte bara kommunalskatt, utan också den försäkrades sjukförsäkringspremie. Om befrielse från sjukförsäkringspremien bestäms i 38 § sjukförsäkringslagen. I samma paragraf bestäms också om skatteverkets rätt att bevilja uppskov med betalning av sjukförsäkringspremie. Befrielse kan beviljas på basis av den sjukförsäkringspremie som fastställts slutligt i samband med beskattningen. I praktiken har befrielse i allmänhet sökts endast till den del som den slutligt fastställda sjukförsäkrings-

premien överstiger den i förskott uppburna premien.

Vid beviljande av befrielse eller uppskov iaktas i tillämpliga delar det som i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995) bestäms om lättnad och uppskov när det gäller kommunalskatt. Enligt 88 § nämnda lag kan kommunen bevilja befrielse från kommunalskatt om skattebetalarens skattebetalningsförmåga väsentligen har nedgått på grund av försörjningsplikt, arbetslöshet, sjukdom eller av något annat särskilt skäl eller om den skattskyldige har avlidit och det skulle vara uppenbart oskäligt att driva in skatten av arvingarna eller om den skattskyldige bör anses ha misstagit sig beträffande innehållet i skattebestämmelserna eller om det av något annat särskilt skäl vore uppenbart oskäligt att driva in skatten. Kommunen kan på samma grunder bevilja befrielse från den försäkrades sjukförsäkringspremie.

Kommunerna har tillämpat den i 38 § sjukförsäkringslagen angivna möjligheten bl.a. i sådana fall där pensionstagare som återvänt från Sverige i enstaka fall har beviljats befrielse från sjukförsäkringspremien. Befrielsen från premien har i dessa fall motiverats med att det ansetts oskäligt att uppbära den försäkrades sjukförsäkringspremie också på basis av pensionsinkomst från Sverige. I Sverige uppbärs inte sjukförsäkringspremie hos pensionstagarna. Pensionstagarna har ansett att uppbörderna av premie i Finland är ett av hindren för återflyttning hit.

Kommunens gällande rätt att bevilja befrielse från sjukförsäkringspremien har i hög grad baserat sig på praktiska orsaker. Hos kommunen söks ofta befrielse från både kommunalskatten och sjukförsäkringspremien samtidigt. För den som ansöker om befrielse har i allmänhet befrielse från kommunalskatten större betydelse än befrielse från sjukförsäkringspremien. I en situation där en person får största delen av sin pensionsinkomst från utlandet och inte har andra förvärvsinkomster än en liten pensionsinkomst från Finland, uppbärs ingen kommunalskatt alls eller, om skatt uppbärs, har befrielse från denna skatt tämligen liten ekonomisk betydelse för både sökanden själv och för den kommun som får skatteintäkterna.

2.4. Grunden för sjukförsäkringens dagpenning

I sjukförsäkringslagen avsedd sjukdagpenning, föräldradagpenning och specialvårdspenning bestäms enligt 16 § 1 mom. sjukförsäkringslagen på basis av den försäkrades vid beskattningen konstaterade arbetsinkomster. Enligt 16 § 2 mom. avses med arbetsinkomst löneinkomst av anställnings- eller tjänsteförhållande och därmed jämförbar personlig inkomst samt sådan arbetsinkomst för respektive år som avses i lagen om pension för företagare (468/1969) och lagen om pension för lantbruksföretagare (467/1969). Om den försäkrades arbetsinkomster omedelbart före dagpenningensperioden kontinuerligt har varit väsentligt högre än de vid beskattningen konstaterade och med arbetspensionsindex justerade arbetsinkomsterna, kan dagpenningen på ansökan uträknas på basis av inkomsterna för de sex månader som omedelbart föregick dagpenningensperioden.

När de löneinkomster som en utomlands arbetande person får från utlandet är skattefria i Finland, har som grund för dagpenningen använts den del av den skattefria utlandsarbetsinkomsten som betalas i form av pengar, och denna del beaktas också vid fastställandet av den sammanlagda beskattningsbara inkomst som läggs till grund för sjukförsäkringspremien.

3. Propositionens mål och de viktiga förslagen

3.1. Den försäkrades sjukförsäkringspremie

Målet är att de personer som omfattas av Finlands lagstiftning om bosättningsbaserad social trygghet genom att betala den försäkrades sjukförsäkringspremie skall delta så täckande som möjligt i finansieringen av de förmåner som dessa personer får. Samtidigt betonas sambandet mellan de betalda premierna och de tillgängliga förmånerna. Sålunda bör sjukförsäkringspremie uppbäras också hos begränsat skattskyldiga löntagare och pensionstagare, om dessa alltjämt omfattas av det finska socialtrygghetssystemet. Också sådana pensionstagare som inte omfattas av

det finska socialtrygghetssystemet, och för vilkas sjukvårdskostnader Finland svarar med stöd av Europeiska gemenskapens bestämmelser, bör delta i finansieringen av kostnaderna genom att betala skatt till Finland eller åtminstone den försäkrades sjukförsäkringspremie.

I denna proposition föreslås att den försäkrades sjukförsäkringspremie skall uppbäras också hos sådana utomlands bosatta pensionstagare som inte omfattas av Finlands system för social trygghet, men för vilkas sjukvårdskostnader Finland svarar med stöd av Europeiska gemenskapens bestämmelser. Premien föreslås vara av samma storlek som premien för allmänt skattskyldiga pensionstagare och övriga försäkrade. Det föreslås att Folkpensionsanstalten skall ha rätt att utan hinder av sekretessbestämmelserna lämna pensionsanstalterna och skatteförvaltningen personuppgifter i fråga om sådana pensionstagare för vilkas sjukvårdskostnader Finland ansvarar.

I fråga om sådana pensionstagare hos vilka på basis av pensionsinkomst som betalats från Finland uppbärs full källskatt, för närvarande 35 %, skall dock inte utöver källskatten uppbäras också sjukförsäkringspremie. Det är inte ändamålsenligt att utöka betalningsbördan för denna grupp pensionstagare. Avsikten är att skattestyrelsen av den källskatt på 35 % som betalas på basis av pensionsinkomsten skall redovisa en andel motsvarande pensionstagarnas sjukförsäkringspremie till Folkpensionsanstalten. De som betalar källskatt på basis av pensionsinkomst avses således att utöver full källskatt erlægga den försäkrades sjukförsäkringspremie separat endast på basis av folkpension eller familjepension som personerna i fråga eventuellt uppbär. Avsikten är att premien skall påföras personerna också i sådana fall där den källskatt som uppbärs på basis av pensionsinkomst till följd av ett skatteavtal undantagsvis är lägre än den allmänt tillämpade källskattesatsen. Om en pensionstagare med stöd av ett skatteavtal är helt befriad från källskatt, skall han eller hon vara skyldig att betala sjukförsäkringspremie.

I fråga om de begränsat skattskyldiga pensionstagarna är avsikten att sjukförsäkringspremien skall bestämmas på basis av den

pension som betalas till dem från Finland. Pensionsanstalten skall, enligt förslaget, uppbära den försäkrades sjukförsäkringspremie på samma sätt som en eventuell källskatt och redovisa båda posterna till skatteverket samtidigt.

Det föreslås att sjukförsäkringspremien för en begränsat skattskyldig löntagare som arbetar utomlands skall baseras på den försäkringslön som avses i den privata sektorns arbetspensionslagar och som vid arbete utomlands betraktas som grund för den arbetsförtjänst som skall räknas till pensionslönen samt för arbetspensionsförsäkringsavgiften. Med försäkringslön avses den lön som skulle betalas i Finland för motsvarande arbete. Denna lön som avses i 7 e § 2 mom. lagen om pension för arbetstagare (395/1961), 6 § lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (134/1962) och 7 § 1 mom. lagen om pension för konstnärer och särskilda grupper av arbetstagare (662/1985) skall som betalningsgrund för sjukförsäkringspremien ersätta den löneinkomst som en begränsat skattskyldig får utomlands, förutsatt att personens pensionskydd har ordnats i enlighet med någon av de nämnda pensionslagarna. I sådana fall där en i Finland arbetande person är begränsat skattskyldig skall, enligt förslaget, arbetstagarens sjukförsäkringspremie fastställas på basis av den i 4 § källskattelagen avsedda lönen och den i 3 § i nämnda lag avsedda ersättningen.

För ett förenhetligande av premiesystemet föreslås att också de allmänt skattskyldiga arbetstagare som får i 77 § inkomstskattelagen avsedd skattefri utlandsarbetsinkomst skall betala sjukförsäkringspremie på basis av den försäkringslön som avses i ovan nämnda arbetspensionslagar inom den privata sektorn, ifall arbetstagarnas pensionskydd grundar sig på någon av pensionslagarna i fråga. Skyldigheten att betala premie skall vara oberoende av vilken tidsmässiga version av bestämmelsen i 77 § inkomstskattelagen utlandsarbetsinkomstens skattefrihet baserar sig på.

På basis av skattefri utlandsarbetsinkomst verkställs inte förskottsinnehållning i fråga om skatten eller den försäkrades sjukförsäkringspremie. För att de som får skattefri ut-

landsarbetsinkomst inte skall bli tvungna att på en gång i efterhand för föregående år betala sjukförsäkringspremier som fastställs på basis av utlandsarbete föreslås att den finska arbetsgivare som sänder arbetstagare utomlands skall verkställa förskottsinnehållning beträffande sjukförsäkringspremien på basis av nämnda försäkringslön, som också ligger till grund för arbetstagares pensionsavgift och löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie. Detta förfarande är också ägnat att förenkla företagens premierutiner när det gäller utlandsanställda. Den utsändande arbetsgivaren skall enligt förslaget svara för verkställandet av förskottsinnehållningen dock enbart i sådana fall där den finska arbetsgivaren verkligen betalar lönen till sin utsända arbetstagare. En finsk utsändande arbetsgivare skall på motsvarande sätt uppbära sjukförsäkringspremien också i sådana fall där arbetstagaren är begränsat skattskyldig.

Utöver de utomlands bosatta löntagarna och pensionstagarna finns det också en del andra personer som inte betalar den försäkrades sjukförsäkringspremie i situationer där de är begränsat skattskyldiga. Exempel på dessa personkategorier är studerande och arbetstagares familjemedlemmar, som kan omfattas av Finlands socialtrygghetslagstiftning i mer än tre års tid. Studerandena och familjemedlemmarna betalar som begränsat skattskyldiga på basis av de beskattningsbara studie- och dagpenningssinkomsterna samt övriga beskattningsbara inkomster källskatt på 35 % till Finland. Det beloppet kan i många fall överstiga det skattebelopp som personerna i fråga på basis av nämnda förmåner skulle påföras som allmänt skattskyldiga i Finland. Inom Europeiska gemenskapen utreds för närvarande hur principerna för studerandes och familjemedlemmars sociala trygghet borde fastställas. Innan denna utredning är klar är det inte ändamålsenligt att föreslå ändringar i bestämmelserna om fastställandet av dessa personers sjukförsäkringspremie.

3.2. Arbetsgivares socialskyddsavgift

Också i fråga om arbetsgivares socialskyddsavgift är målet att göra de avgifter som uppbärs för finansieringen av den sociala tryggheten mera täckande. Samtidigt för-

söker man förenkla företagens löneadministration när det gäller personer som arbetar utomlands. Detta kan göras genom ett förenhetligande av grunderna för de lagstadgade arbetsgivaravgifterna och -premierna.

Det föreslås att till lagen om arbetsgivares socialskyddsavgift fogas en bestämmelse enligt vilken arbetsgivarens skyldighet att betala arbetsgivares socialskyddsavgift gäller endast den tid under vilken arbetstagaren omfattas av Finlands lagstiftning om bosättningsbaserad social trygghet. Betalningskyldigheten i fråga om arbetsgivare som sänder anställda utomlands upphör när arbetstagaren börjar omfattas av arbetslandets sociala trygghet. Enligt förslaget skall också en utländsk arbetsgivare vara skyldig att betala arbetsgivares socialskyddsavgift om arbetet har utförts i Finland och arbetstagaren omfattas av Finlands socialtrygghetssystem.

Det är inte alltid möjligt att uppbära arbetsgivarens socialskyddsavgifter hos utländska arbetsgivare. Därför föreslås att en finsk arbetsgivare som sänder arbetstagare utomlands skall vara skyldig att för den löneutbetalande utländska arbetsgivarens räkning betala arbetsgivares socialskyddsavgift till Finland. Den föreslagna skyldigheten skall gälla situationer där en finsk arbetsgivare sänder en arbetstagare utomlands till ett utländskt moder-, dotter- eller systerföretag inom samma ekonomiska helhet eller till ett sådant utländskt företag där den finska arbetsgivaren har bestämmanderätt.

Det föreslås att som ny grund för betalning av arbetsgivarens socialskyddsavgift används den försäkringslön, som avses i den privata sektorns arbetspensionslagar och som vid arbete utomlands betraktas som grund för den arbetsförtjänst som skall räknas till pensionslönen samt för pensionsavgifterna, och på vilken arbetstagaren skall betala sjukförsäkringspremie på ovan nämnt sätt. Betalningsgrunden skall enligt förslaget vara densamma som för närvarande gäller den av arbetsgivaren betalda arbetspensionsförsäkrings-, olycksfallsförsäkrings- och arbetslöshetsförsäkringspremien. Ur arbetsgivarnas synvinkel är förfarandet ägnat att förenkla rutinerna kring skyldigheten att betala premierna, eftersom alla ovan nämnda premier kan erläggas på basis av ett och samma försäkringslö-

nebegrepp.

Försäkringslönen ersätter som betalningsgrund den del av utlandsarbetsinkomst enligt 77 § inkomstskattelagen som betalas i form av pengar och den lön som avses i källskattelagen i sådana fall där en person som arbetar utomlands försäkras i enlighet med den privata sektorns arbetspensionslagar. Skatteförvaltningen skall utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter har rätt att av pensionsskyddscentralen och pensionsanstalterna få de uppgifter som den behöver för fastställelse och uppbörd av arbetsgivarens socialskyddsavgift och den försäkrades sjukförsäkringspremie.

3.3. Befrielse från den försäkrades sjukförsäkringspremie

Det föreslås att möjligheten att befria en i Finland bosatt försäkrad från betalning av sjukförsäkringspremie helt slopas, eftersom denna bestämmelse inte har någon reell betydelse. I fråga om befrielse från sjukförsäkringspremie har kommunerna fattat endast ett fåtal beslut: år 2001 fattades inalles ca 300 beslut, av vilka ansökan förkastades i knappt hälften av fallen. Antalet inkluderar samtliga beslut om befrielse från premiebetalning, dvs. också andra ansökningar om befrielse från betalning än dem som pensionstagarna lämnat. Kommunerna skall alltså kunna bevilja befrielse från betalning av kommunalskatt, vilket i flertalet fall är av större ekonomisk betydelse för de försäkrade. Lika så skall skatteverket alltså ha möjlighet att bevilja uppskov med betalning av den försäkrades sjukförsäkringspremie.

I sådana fall där en pensionstagare som har flyttat utomlands och som inte längre omfattas av Finlands system för social trygghet enligt förslaget alltså skall vara skyldig att betala den försäkrades sjukförsäkringspremie, är avsikten att inte heller Folkpensionsanstalten i framtiden skall bevilja befrielse från betalning av sjukförsäkringspremien. I praktiken skulle detta gälla pensionstagare som flyttar från Finland till ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och som uppbär pension endast från Finland.

3.4. Grunden för sjukförsäkringens dagpenning

För att de premier som med stöd av sjukförsäkringslagen uppbärs hos de försäkrade och de förmåner som betalas till de försäkrade skall kunna fastställas enligt samma grund, föreslås att försäkringslönen skall användas i anslutning till utlandsarbete också som grund för sjukförsäkringens dagpenning. Enligt förslaget jämföras försäkringslönen i 16 § sjukförsäkringslagen med övriga arbetsinkomster och behandlas den för tiden i utlandsarbete på samma sätt som arbetsinkomst enligt t.ex. lagen om pension för företagare och lagen om pension för lantbruksföretagare behandlas när det gäller företagsverksamhet. Förutom när det gäller dagpenningarna enligt sjukförsäkringslagen kommer försäkringslönen genom en laghänvisning att användas också i fråga om rehabiliteringspenning enligt lagen om rehabiliteringspenning (611/1991).

4. Propositionens verkningar

Som underlag för bedömningen av propositionens ekonomiska verkningar har använts Folkpensionsanstaltens och pensionsskyddscentralens statistiker över försäkringsbesluten samt över de utomlands bosatta och försäkrade personerna. Det finns dock inte exakta uppgifter om t.ex. antalet personer som arbetar utomlands, dem som uppbär skattefri inkomst och dem som är begränsat skattskyldiga.

Man antar att ca 2 500 personer arbetar utomlands och är begränsat skattskyldiga. Om den försäkrades sjukförsäkringspremie och arbetsgivarens socialskyddsavgift skulle uppbäras hos dessa, skulle Folkpensionsanstaltens premie- och avgiftsintäkter öka med uppskattningsvis 5 milj. euro per år. Den försäkrades sjukförsäkringspremie skulle stå för en andel på ca 2 milj. euro. Om skattefri utlandsarbetsinkomst enligt den gamla s.k. sex månaders regeln skulle inkluderas i premie- och avgiftsplikten, skulle Folkpensionsanstaltens premie- och avgiftsintäkter stiga med uppskattningsvis 0,5 milj. euro per år. Vidare antar man att de begränsat skattskyldiga personer som arbetar i Finland kortare tid än

sex månader och de begränsat skattskyldiga gränsarbetarna skulle utöka Folkpensionsanstaltens intäkter med inalles ca 1 milj. euro, ifall dessa personkategorier blir skyldiga att betala sjukförsäkringspremie.

Om en finsk arbetsgivare blir skyldig att betala arbetsgivarens socialskyddsavgift för ett utländskt koncernbolags räkning, skulle detta på årsnivå öka intäkterna för arbetsgivarnas socialskyddsavgift med uppskattningsvis ca 4 milj. euro per år. Det antas att koncernbolagen har ca 3 000 anställda utomlands.

En utvidgning av grunderna för pensionsstagarnas sjukförsäkringspremie så att den gäller också sådana utomlands bosatta pensionstagare som inte omfattas av Finlands system för social trygghet, men för vilkas sjukvårdskostnader Finland svarar, antas för närvarande gälla ca 2 500 pensionstagare som är bosatta utomlands, i första hand i Spanien. Man antar dock att antalet pensionstagare som flyttar utomlands årligen kommer att stiga. Ändringen av betalningsgrunderna bedöms öka Folkpensionsanstaltens premieintäkter med ca 1 milj. euro per år.

Den nya försäkringslönen som ligger till grund för arbetsgivarens socialskyddsavgift och den försäkrades sjukförsäkringspremie kommer i någon mån att minska de intäkter som i fråga om Folkpensionsanstalten inflyter av dem som uppbär skattefri utlandsarbetsinkomst. Vad gäller utgifterna för sjuk- och föräldradagpenning har propositionen endast smärre verkningar.

Verkningarna på Folkpensionsanstaltens premieintäkter av det förslag som gäller sloandet av premiefrielsen är små. I kommunerna har endast ca 150-200 beviljande beslut om befrielse från den försäkrades sjukförsäkringspremie fattats per år. Det sammanlagda antalet beslut om befrielse som fattas i kommunerna antas minska, eftersom befrielse skall kunna beviljas endast i fråga om kommunalskatten.

Sammantaget bedöms de ändringar som föreslås i premie- och avgiftsgrunderna att öka intäkterna av de försäkrades sjukförsäkringspremier med ca 4 miljoner euro och intäkterna av arbetsgivarens socialskyddsavgifter med ca 7,5 miljoner euro per år. Av intäktsökningen för arbetsgivarens socialskyddsavgifter beräknas 4,5 miljoner euro rikta sig till folk-

pensionsfonden och återstoden, ca 3 miljoner euro, till sjukförsäkringsfonden. Det antas att i premie- och avgiftsintäkter inflyter drygt 90 % av ovan nämnda belopp år 2004 - detta eftersom premierna och avgifterna redovisas till Folkpensionsanstalten med en månads dröjsmål. Dessutom kommer en del av 2004 års premier och avgifter att redovisas till Folkpensionsanstalten först efter övergången till 2005, eftersom den försäkrades alla premier inte omfattas av förskottsuppbörden.

Genomförandet av förslagen kommer i övergångsskedet att orsaka extra arbete framför allt vid skatteförvaltningen, i Folkpensionsanstalten och hos pensionsanstalterna. De ändringar som föreslås i premie- och avgiftsgrunderna förutsätter ändringar i Folkpensionsanstaltens, pensionsanstalternas och skatteförvaltningens databaser, blanketter och publikationer. Skatteförvaltningen kommer hädanefter att behöva uppgifter om de utomlands arbetandes försäkringslön och om de till denna lön berättigade samt om sådana begränsat skattskyldiga pensionstagare för vilkas sjukvårdskostnader Finland svarar. Förslagen bedöms dock inte ha permanenta verkningar i fråga om personal och organisation.

Syftet med ändringarna i avgifts- och premiegrunderna är att de personer som omfattas av Finlands bosättningsbaserade sociala trygghet skall delta i finansieringen av sin sociala trygghet, också om de är bosatta utomlands. De största nya grupper som i så fall skulle börja betala den försäkrades sjukförsäkringspremie är de utomlands och i Finland arbetande personer som är begränsat skattskyldiga samt sådana utomlands bosatta begränsat skattskyldiga pensionstagare, för vilkas sjukvårdskostnader Finland svarar och vilka inte betalar källskatt till Finland. Förslaget innebär vidare att jämlikhetsprincipen genomförs också bland dem som får skattefri utlandsarbetsinkomst, i och med att också de arbetstagare som varit befriade från skatt med stöd av den gamla s.k. sex månaders regeln skulle börja betala den försäkrades sjukförsäkringspremie.

De personer som har varit befriade från att erlägga sjukförsäkringspremie blir tvungna att ansöka om premielättnad på annat sätt än genom att ansöka om befrielse när det gäller

kommunalskatten eller genom att hos skatteverket begära uppskov med betalningen av sjukförsäkringspremien. I några enstaka fall kan kommunerna, om möjligheten till befrielse från erläggandet av sjukförsäkringspremien slopas, bli tvungna att bevilja utkomststöd i stället för premiebefrielse.

Förslaget att införa begreppet försäkringslön vid sidan av de övriga arbetsgivaravgifterna och att använda försäkringslönen som grund för arbetsgivarens socialskyddsavgift och även den försäkrades sjukförsäkringspremie är ägnat att inom företagen förenkla situationen när det gäller löneadministrationen i samband med utlandsarbete.

5. Beredningen av propositionen

Riksdagens social- och hälsovårdsutskott konstaterade i motiveringen i sitt betänkande (ShUB 29/1998 rd) med anledning av regeringens proposition med förslag till ändring av lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet (RP 255/1998 rd) att utskottet anser att det är viktigt att den utredning om deltagande i finansieringen av den sociala tryggheten som nämns i motiveringen till propositionen görs i brådskande ordning och senast 1999.

En arbetsgrupp (den s.k. SOLMU II-gruppen) som social- och hälsovårdsministeriet tillsatte 1999 hade i uppdrag att utreda hur täckande socialskyddsavgifterna är i situationer där lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet tillämpas. Målet var att alla de som omfattas av Finlands bosättningsbaserade sociala trygghet skall delta på lika grunder i finansieringen av den sociala tryggheten. Arbetsgruppens betänkande (social- och hälsovårdsministeriets promemoria 2000:16) publicerades i november 2000.

Följande myndigheter, organisationer m.fl. gav sina utlåtanden om arbetsgruppens förslag: finansministeriet, arbetsministeriet, Skattestyrelsen, Folkpensionsanstalten, Pensionsskyddscentralen, Arbetspensionsförsäkrarna TELA, Finlands Kommunförbund, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC, Akava rf, Industrins och Arbetsgivarnas Centralförbund, Servicearbetsgivarna rf, Företagarna i Finland, Suomi-Seura ry och Poh-

janmaan Paluumuuttajat - Österbottens Återflyttare ry. Vid social- och hälsovårdsministeriet har ett sammandrag gjorts om utlåtandena. Vid beredningen av propositionen har anmärkningarna i utlåtandena beaktats i mån av möjlighet.

Föreliggande proposition har beretts som tjänsteuppdrag vid social- och hälsovårdsministeriet utifrån ovan nämnda arbetsgrupps förslag och de utlåtanden som getts på basis av förslagen. Vid den fortsatta beredningen har företrädare för finansministeriet, Skattestyrelsen, Folkpensionsanstalten, Pensions-skyddscentralen, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC samt Industrins och Arbetsgivarnas Centralförbund deltagit. I samband med den fortsatta beredningen har också företrädare för de övriga arbetsmarknadsorganisationerna hörts. I samband med den fortsatta beredningen har också företrä-

dare för de övriga arbetsmarknadsorganisationerna samt dataombudsmannen hörts.

6. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2003 och avses bli behandlad i samband med den. I anslutning till budgetpropositionen för 2003 har till riksdagen separerat avlåtits en proposition med förslag till lag om ändring och temporär ändring av lagen om storleken av den försäkrades sjukförsäkringspremie, arbetsgivares sjukförsäkringsavgift och arbetsgivares folkpensionsavgift (RP 143/2002 rd). I propositionen föreslås att 4 § i nämnda lag ändras temporärt. I paragrafen bestäms om storleken av arbetsgivares sjukförsäkringsavgift.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslag

1.1. Sjukförsäkringslagen

16 §. I paragrafens 2 mom. bestäms om den arbetsinkomst som ligger till grund för den dagpenning som betalas enligt sjukförsäkringen. Enligt förslaget skall begreppet arbetsinkomst ändras så, att vid arbete utomlands beaktas även den försäkringslön som avses i 7 e § 2 mom. lagen om pension för arbetstagare, 6 § lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden och 7 § 1 mom. lagen om pension för konstnärer och särskilda grupper av arbetstagare såsom arbetsinkomst. Försäkringslönen betraktas vid arbete utomlands som grund för den arbetsförtjänst som skall räknas till pensionslönen samt för pensionsavgifterna. Med försäkringslön avses sådan lön för arbete utomlands som skulle betalas för motsvarande arbete i Finland. Folkpensionsanstalten får i enlighet med 16 § 1 mom. uppgifterna om den försäkringslön som används som grund för dagpenningen från skatteförvaltningen som i sin tur får uppgifterna ur arbetsgivarens skattedeklarationer. Den försäkrade själv skall redogöra för försäkringslön som används som s.k. sex månaders inkomst.

I 5 mom. ingår bestämmelser om vilka utgifter för inkomstens förvärvande som dras av från den inkomst som tas till grund för dagpenningen. Från löneinkomst av anställnings- eller tjänsteförhållande avdras de utgifter för inkomstens förvärvande som avses i 93—95 § inkomstskattelagen. Det skulle i praktiken vara mycket svårt att göra en detaljerad utredning av utgifterna för inkomstens förvärvande då en person arbetar utomlands. Därför föreslås att endast det avdrag för inkomstens förvärvande som avses i 95 § 1 mom. 1 punkten inkomstskattelagen får avdras från den försäkringslön som avses i 2 mom. såsom utgifter för inkomstens förvärvande. Detta avdrag uppgår till 460 euro år 2002.

32 a §. Paragrafen är ny. I paragrafens 1 mom. föreslås att skyldigheten att betala sjukförsäkringspremie skall gälla också sådana pensionstagare som har bosatt sig i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och som inte längre omfattas av den sociala tryggheten i Finland, men som omfattas av Finlands ansvar för ersättandet av sjukvårdskostnaderna med stöd av bestämmelserna i förordning 1408/71.

Den utvidgade betalningsskyldigheten för pensionstagare skall utöver begränsat skattskyldiga gälla även då en pensionstagare som flyttat till ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, men som på basis av den treårsregel som tillämpas vid beskattningen ännu är bosatt i Finland, har skaffat Folkpensionsanstaltens intyg över att han inte längre omfattas av den sociala tryggheten i Finland. Om Finland ansvarar för sjukvårdskostnaderna för en dylik pensionstagare skall han enligt förslaget, trots intyget, vara skyldig att betala sjukförsäkringspremie.

I 2 mom. föreslås att en begränsat skattskyldig pensionstagare inte skall vara skyldig att betala den försäkrades sjukförsäkringspremie då pensionstagaren betalar källskatt på sin pension till det belopp som bestäms i 7 § källskattelagen. Om personen måste betala sjukförsäkringspremie skall avgöras separat för varje pension på basis av storleken av den källskatt som skall betalas. Också sådana pensionstagare som betalar full källskatt och som undantagsvis alltså omfattas av den sociala tryggheten i Finland skall befrias från premien.

Den källskatt som skall betalas på pension är för närvarande 35 %. Om en begränsat skattskyldig pensionstagare t.ex. på basis av ett skatteavtal betalar lägre källskatt än denna på sin pension skall sjukförsäkringspremie uppbäras förutsatt att det sammanlagda beloppet av premien och källskatten inte överstiger det belopp på källskatten som fastställts i källskattelagen. Då källskatt med

stöd av en lag eller ett skatteavtal överhuvudtaget inte uppbärs på pensionsinkomst skall den försäkrades sjukförsäkringspremie alltid betalas. Dyliga pensioner, på vilka källskatt inte alls uppbärs, är folkpension och allmän familjepension, arbetspensioner inom den privata sektorn som betalas från Finland till Spanien, Portugal och Frankrike samt sådana pensioner som inte baserar sig på socialtrygghetslagstiftningen och som betalas till de flesta länder. Om en begränsat skattskyldig som är bosatt i Spanien får t.ex. statspension och folkpension från Finland betalar han för närvarande 35 % i källskatt på statspensionen, men inte sjukförsäkringspremie på basis av någondera pensionen. Enligt förslaget skall pensionstagaren betala sjukförsäkringspremie endast på basis av den folkpension på vilken han inte betalar källskatt. Om pensionstagaren i exempelfallet i stället för statspension skulle få arbetspension från den privata sektorn, på vilken källskatt inte uppbärs till Finland hos en person som är bosatt i Spanien, betalar pensionstagaren sjukförsäkringspremie både på basis av folkpensionen och arbetspensionen.

33 a §. Paragrafen är ny. I 1 mom. bestäms om ett undantag i den betalningsgrund för sjukförsäkringspremie som anges i 33 § 2 mom. när det gäller en försäkrad som får skattefri utlandsarbetsinkomst. När arbetspensionsskyddet för en person som arbetar utomlands har ordnats i Finland antingen obligatoriskt eller frivilligt på basis av 1 c § lagen om pension för arbetstagare, 1 a § lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden eller 1 c § lagen om pension för konstnärer och särskilda grupper av arbetstagare, föreslås att den försäkringslön som avses i nämnda pensionslagar skall användas som grund för fastställande av den försäkrades sjukförsäkringspremie. Den nya premiegrunden tillämpas också då en försäkrad som tjänar in pensionsskydd enligt nämnda pensionslagar arbetar utomlands på annat sätt än som utsänd arbetstagare. Försäkringslönen skall användas som grund för sjukförsäkringspremie när det gäller arbete utomlands, i stället för den skattefria lönen som i själva verket betalats.

När pensionsskyddet för en person som får sådan utlandsarbetsinkomst som avses i 77 §

inkomstskattelagen inte har ordnats enligt ovan nämnda pensionslagar skall grunden för sjukförsäkringspremie vara den skattefria utlandsarbetsinkomst som avses i 33 § 2 mom., till den del den betalas i form av pengar. T.ex. om en person är anställd av en utländsk arbetsgivare under en kortare tid än ett år i ett annat land än ett land som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller ett land med vilket en överenskommelse om social trygghet har ingåtts, skall arbetspensionsskyddet ordnas i det land där personen arbetar. Personen omfattas dock allttjämt av den bosättningsbaserade sociala tryggheten i Finland och den socialförsäkringspremie som skall uppbäras av honom fastställs på basis av den del av den skattefria utlandsarbetsinkomsten som betalas i form av pengar.

I 2 mom. föreslås att försäkringslön enligt de pensionslagar som nämns i 1 mom. skall användas som grund för den försäkrades sjukförsäkringspremie även då en försäkrad som arbetar utomlands är begränsat skattskyldig och då hans pensionsskydd har ordnats på basis av någon av ovan nämnda pensionslagar.

I paragrafens 3 mom. bestäms om situationer då en person arbetar i Finland som begränsat skattskyldig. Det föreslås att i dyliga fall skall den lön som avses i 4 § källskattelagen eller, när personen är en utövande konstnär, den ersättning som baserar sig på personlig verksamhet och som avses i 3 § i källskattelagen användas som ny betalningsgrund för sjukförsäkringspremie. Betalningsskyldigheten skall gälla arbetstagare som för en kortare tid än sex månader kommer till Finland från ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller ett annat land med vilket en överenskommelse om social trygghet har ingåtts för att arbeta för en finsk arbetsgivare. Bestämmelsen skall också tillämpas på s.k. gränsarbetare som bor i Sverige eller Norge men som arbetar i Finland för en finsk arbetsgivare. Dyliga gränsarbetare är begränsat skattskyldiga i Finland och omfattas av den sociala tryggheten i Finland. Betalningsgrunden skall vara densamma som i fråga om arbetsgivares socialskyddsavgift enligt gällande lag.

34 §. Det föreslås att en ny 34 § stiftas i

stället för den 34 § som upphävts tidigare. I 1 mom. bestäms om betalningsgrunden för sjukförsäkringspremien när det gäller pensionstagare som bor utomlands. Bestämmelsen tillämpas på en begränsat skattskyldig pensionstagare som bor utomlands. Sjukförsäkringspremien för en dylik pensionstagare fastställs och premien betalas på basis av den pension som betalas till pensionstagaren från Finland. Grunden för premien är hela den pension som pensionsanstalten betalar och från den görs inga pensionsinkomstavdrag eller andra avdrag som godkänns i en allmänt skattskyldigs beskattning. Sjukförsäkringspremien för en allmänt skattskyldig pensionstagare som är bosatt utomlands fastställs alljämt på basis av den pensionsinkomst och annan förvärvsinkomst som skall beskattas vid kommunalbeskattningen.

Enligt 2 mom. skall pensionsanstalten uppbära sjukförsäkringspremien på basis av den pension den betalat till en begränsat skattskyldig pensionstagare. På basis av premien verkställs inte förskotts innehållning enligt lagen om förskottsuppbörd utan pensionsanstalten uppbär sjukförsäkringspremien som en slutlig premie och redovisar den vidare till skatteverket. Vid uppbörden av premien iaktas på motsvarande sätt vad som bestäms om uppbörden av källskatt i källskattelagen.

I 3 mom. bestäms om Skattestyrelsens skyldighet att redovisa en del av intäkterna av källskatten till Folkpensionsanstalten. Det föreslås att redovisningen skall gälla den andel som motsvarar sjukförsäkringspremien av intäkterna av källskatten för pensionstagare som betalar full källskatt, dvs. för närvarande 35 %. Den andel som skall redovisas beräknas på basis av pensionsinkomsten för de pensionstagare som betalar full källskatt och som skulle vara skyldiga att betala den försäkrades sjukförsäkringspremie. Genom förordning av statsrådet skall närmare bestämmelser utfärdas om redovisningsförfarandet för den andel som redovisas.

37 §. Det föreslås att en ny 37 § intas i stället för den 37 § som tidigare upphävts. I paragrafens 1 punkten bestäms om de uppgifter som Folkpensionsanstalten har rätt att lämna ut utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter. Folkpensionsanstalten kan

lämna pensionsanstalterna och skatteförvaltningen uppgifter om namn, personbeteckning och andra identifieringsuppgifter, t.ex. adress, i fråga om sådana pensionstagare som avses i 32 a § 1 mom. Det är således möjligt att lämna ut uppgifter om sådana pensionstagare som inte är försäkrade i Finland men som omfattas av Finlands ansvar för sjukvårdskostnaderna enligt Europeiska gemenskapens bestämmelser. Pensionsanstalterna och skatteförvaltningen behöver nämnda uppgifter för att kunna uppbära och redovisa sjukförsäkringspremien för pensionstagarna i fråga.

I 1 mom. 2 punkten föreslås att Folkpensionsanstalten kan lämna skatteförvaltningen personuppgifter om sådana personer som omfattas av Finlands lagstiftning om den sociala tryggheten på basis av ett beslut som fattats av Folkpensionsanstalten med stöd av 7 § tillämpningsområdeslagen. Pensionskyddscentralen och social- och hälsovårdsministeriet kan på motsvarande sätt lämna skatteförvaltningen uppgifter om personer till vilka de med stöd av bestämmelserna i förordning 1408/71 eller bestämmelserna i överenskommelser om social trygghet har meddelat ett beslut om tillämpning av Finlands socialtrygghetslagstiftning. De uppgifter som lämnas ut är personens namn och personbeteckning. På basis av uppgifterna kan skatteförvaltningen övervaka att den försäkrades sjukförsäkringspremie och arbetsgivares sjukförsäkringsavgift har betalats för utländska arbetstagare.

I 1 mom. 3 punkten bestäms att pensionsanstalten och pensionskyddscentralen har rätt att för fastställande och uppbörd av sjukförsäkringspremies och -avgifter i fråga om sådana som arbetar utomlands lämna skatteförvaltningen uppgifter om löner som avses i 7 e § 2 mom. lagen om pension för arbetstagare, 6 § lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden och 7 § 1 mom. lagen om pension för konstnärer och särskilda grupper av arbetstagare.

I paragrafens 2 mom. föreslås att Folkpensionsanstalten utan samtycke av den som saken gäller skall ha rätt att med hjälp av en teknisk anslutning lämna skatteförvaltningen personuppgifter om pensionstagare som avses i 1 mom. 1 punkten och som bor utom-

lands liksom också uppgifter om personer som avses i 1 mom. 2 punkten och som erhållit Folkpensionsanstaltens beslut om att de omfattas av den sociala tryggheten i Finland. Innan en teknisk anslutning öppnas skall skatteförvaltningen lägga fram en utredning om att uppgifterna skyddas på behörigt sätt.

I 3 mom. föreslås att skatteförvaltningen skall ha rätt att av arbetsgivaren få uppgifter om de försäkringslöner som avses i 33 a § 1 och 2 mom. samt om arbetstagare som får dylik lön. Anmälningsskyldigheten skall gälla sådana finska utsändande arbetsgivare som betalar lön till den utsända arbetstagaren eller som sänder arbetstagaren till ett utländskt företag som hör till samma koncern. Arbetsgivaren ger uppgifterna till skatteverket i en årsanmälan enligt ett av Skattestyrelsen fastställt formulär.

38 §. Det föreslås att paragrafen ändras så att kommunen inte längre kan befria den försäkrade från betalningen av sjukförsäkringspremie. Inte heller någon annan myndighet skall ha rätt att bevilja befrielse. Skatteverket skall dock alltjämt ha samma möjlighet som enligt nuvarande lag att bevilja uppskov med betalningen av sjukförsäkringspremie. Närmare bestämmelser om grunderna för uppskov med betalningen och om det förfarande som iakttas utfärdas i lagen om beskattningsförfarande. Till denna del föreslås inte några ändringar av bestämmelsen.

41 §. I paragrafen bestäms om förskottsinnehållning av försäkrads sjukförsäkringspremie. Vid förskottsinnehållningen tillämpas bestämmelserna i lagen om förskottsuppbörd (1118/1996). Det föreslås att den föräldrade hänvisningen till försäkrads folkpensionspremie slopas i 1 mom.

Det föreslås att ett nytt 2 mom. fogas till paragrafen. I momentet bestäms om en finsk arbetsgivares skyldighet att verkställa förskottsinnehållning för betalningen av den försäkrades sjukförsäkringspremie när en arbetstagare som sänts utomlands får i 77 § inkomstskattelagen avsedd skattefri utlandsarbetsinkomst och grunden för sjukförsäkringspremien är den försäkringslön som avses i 33 a § 1 mom. Arbetsgivaren verkställer förskottsinnehållningen av sjukförsäkrings-

premien på basis av försäkringslönen. Arbetsgivaren redovisar de innehållna premierna månatligen till skatteverket som normalt redovisar dem månatligen till Folkpensionsanstalten.

En finsk arbetsgivare svarar för verkställandet av förskottsinnehållning så länge som den utsände arbetstagaren omfattas av den bosättningsbaserade sociala tryggheten i Finland. Den finska arbetsgivarens innehållningsskyldighet gäller dock endast situationer då arbetsgivaren betalar lön till den utsända arbetstagaren. Den finska arbetsgivaren har således ingen förskottsinnehållningsskyldighet om den sänder arbetstagaren t.ex. till ett utländskt moder-, dotter- eller systerbolag och detta utländska företag betalar lön till arbetstagaren. I dessa fall ansvarar arbetstagaren alltjämt själv för betalningen av sjukförsäkringspremie. När arbetsgivaren inte verkställer förskottsinnehållning betalar arbetstagaren premierna på en gång i efterskott som kvarskatt efter det att beskattningen fastställts, om han inte betalar premien själv t.ex. som komplettering av förskott till skattemyndigheten.

I det nya 3 mom. som fogas till paragrafen bestäms på motsvarande sätt om arbetsgivarens skyldighet att uppbära sjukförsäkringspremie av en begränsat skattskyldig arbetstagare som arbetar utomlands. Den finska utsändande arbetsgivaren skall enligt förslaget vara skyldig att uppbära sjukförsäkringspremie om den utsändande arbetsgivaren betalar lön till arbetstagaren och om sjukförsäkringspremien fastställs på basis av försäkringslönen i enlighet med 33 a § 2 mom. Vid uppbörden av premien iakttas vad som bestäms om uppbörd av källskatt i källskattelagen. Ur arbetsgivarens synvinkel uppbärs premien månatligen på samma sätt som vid förskottsinnehållningen och den redovisas till skattemyndigheten.

Det föreslås att ett nytt 4 mom. fogas till paragrafen. Bestämmelsen gäller situationer då arbetsgivaren inte i enlighet med 3 mom. uppbär sjukförsäkringspremie hos en begränsat skattskyldig som arbetar utomlands. Bestämmelsen tillämpas t.ex. då ett utländskt koncernbolag betalar den utsända arbetstagarens lön. Den försäkrade är i dylika situationer skyldig att själv betala sjukförsäkrings-

premien. Vid påförandet av premien iakttas det förfarande som avses i 3 kap. källskattelagen.

I det föreslagna nya 5 mom. bestäms om uppbörd av sjukförsäkringspremie då en person som arbetar i Finland är begränsat skattskyldig. Den arbetsgivare som betalar lönen är skyldig att uppbära sjukförsäkringspremie på det sätt som bestäms om uppbörd av källskatt i källskattelagen.

Ikraftträdelsebestämmelse. Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2004. Lagen tillämpas första gången på försäkrades sjukförsäkringspremier som betalas för år 2004.

Ansökningar om befrielse från den försäkrades sjukförsäkringspremie och som gäller sjukförsäkringspremier som påförts för år 2002 eller tidigare år skall då denna lag träder i kraft behandlas enligt 38 § i gällande lag. Kommunen kan således befria den försäkrade från betalningen av sjukförsäkringspremie för år 2002 eller tidigare år om förutläggningarna för befrielse föreligger enligt 88 § lagen om beskattningsförfarande.

Som grund för den dagpenning som betalas enligt sjukförsäkringen används de arbetsinkomster som har fastställts i den beskattning för det år som föregått arbetsförmågan eller rätten till dagpenning. Därmed används uppgifterna för år 2004 då arbetsförmågan eller rätten till förmån börjar 2006. Av denna orsak föreslås att försäkringslön skall användas som grund för den dagpenning som betalas enligt sjukförsäkringen första gången då arbetsförmågan eller rätten till förmån börjar den 1 januari 2006 eller därefter.

1.2. Lagen om ändring av 33 § sjukförsäkringslagen

Ikraftträdelsebestämmelsen. I 3 mom. i bestämmelsen föreskrivs att den försäkrades sjukförsäkringspremie inte påförs på grundval av skattefri utlandsinkomst då skattefriheten grundar sig på bestämmelsen i 77 § inkomstskattelagen sådan den var i kraft under 1995. Giltighetstiden för den s.k. gamla sexmånadersregeln som var i kraft 1995 har genom årligen utfärdade bestämmelser förlängts, senast genom lagen om ändring av ikraftträdelsebestämmelsen i lagen om ändring av 77 § inkomstskattelagen

(1242/2001). Regeringen har avlåtit en proposition med förslag till lagar om ändring av inkomstskattelagen och ikraftträdelsebestämmelsen i lagen om ändring av 77 § inkomstskattelagen (RP 122/2002 rd), i vilken det föreslås att giltighetstiden för nämnda bestämmelse i inkomstskattelagen förlängs fram till utgången av 2003. Eftersom det inte är meningen att sådana byggnadsarbetare som omfattas av den sociala tryggheten i Finland och som arbetar i Ryssland också i fortsättningen skall undgå att betala den försäkrades sjukförsäkringspremie på basis av denna gamla sexmånadersregel föreslås att 3 mom. i ikraftträdelsebestämmelsen upphävs.

1.3. Lagen om arbetsgivares socialskyddsavgift

1 §. I 1 mom. bestäms om arbetsgivarens skyldighet att betala arbetsgivares sjukförsäkringsavgift enligt sjukförsäkringslagen och arbetsgivares folkpensionsavgift enligt folkpensionslagen. Dessa betalas enligt 2 mom. som arbetsgivares socialskyddsavgift. Det föreslås att det till paragrafen fogas en bestämmelse enligt vilken arbetsgivaren inte är skyldig att betala nämnda avgifter om arbetstagaren inte omfattas av den bosättningsbaserade sociala tryggheten i Finland. Om t.ex. en arbetstagare som sänts utomlands får rätt till socialförsäkringsförmåner i den stat där han arbetar och således inte längre omfattas av den bosättningsbaserade sociala tryggheten i Finland, är den utsändande arbetsgivaren inte efter detta längre skyldig att betala arbetsgivares socialskyddsavgift.

Om arbetstagaren är försäkrad i Finland skall betalningsskyldigheten gälla alla arbetsgivare om inte skyldigheten har begränsats särskilt genom lag eller avtal. Betalningsskyldigheten gäller också utländska arbetsgivare om arbetet utförs i Finland.

Grunden för arbetsgivares socialskyddsavgift skall enligt förslaget vara den lön som betalas till arbetstagaren. Närmare bestämmelser om vad som avses med lön ingår i 2 §. Det föreslås inte några ändringar av lönebegreppet. Huvudregeln är alltså att avgifterna betalas på basis av den lön på vilken förskottsinnehållning skall verkställas. Bestämmelser om betalningen av arbetsgivares

socialskyddsavgift då den försäkrade får i 77 § inkomstskattelagen avsedd skattefri utlandsarbetsinkomst skall ingå i den nya 2 a §. Avgifternas storlek bestäms alltså särskilt i lagen om storleken av den försäkrades sjukförsäkringspremie, arbetsgivares sjukförsäkringsavgift och arbetsgivares folkpensionsavgift.

Det föreslås att hänvisningen i 2 mom. till att bestämmelser om arbetsgivares folkpensionsavgift ingår i folkpensionslagen flyttas från nuvarande 2 mom. till 1 mom.

2 a §. Paragrafen är ny. I paragrafen bestäms om betalningsgrunden för arbetsgivares socialskyddsavgift i anslutning till utlandsarbete. När den försäkrade arbetar som utsänd arbetstagare eller i övrigt utomlands och hans pensionskydd har ordnats i enlighet med lagen om pension för arbetstagare, lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden och lagen om pension för konstnärer och särskilda grupper av arbetstagare skall som grund för avgiften användas, i stället för den i 2 § 1 mom. 2 punkten avsedda lönen och ersättningen enligt källskattelagen, den lön som avses i 7 e § 2 mom. lagen om pension för arbetstagare, 6 § lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden och 7 § 1 mom. lagen om pension för konstnärer och särskilda grupper av arbetstagare och som vid arbete utomlands betraktas som grund för den arbetsförtjänst som skall räknas till pensionslönen samt för pensionsavgifterna. Försäkringslönen används som betalningsgrund även då den försäkrade får i 77 § inkomstskattelagen avsedd skattefri utlandsarbetsinkomst och är försäkrad enligt ovan nämnda pensionslagar. Samma betalningsgrund skall användas i fråga om såväl pensionsförsäkringspremie som även olycksfallsförsäkringspremie och arbetslöshetsförsäkringspremie, vilket för sin del underlättar företagets löneräkning.

I 2 mom. ingår bestämmelser om en finsk arbetsgivares skyldighet att för en utsänd arbetstagare betala arbetsgivares socialskyddsavgift för ett sådant utländskt företags räkning som hör till samma ekonomiska helhet. Till samma ekonomiska helhet som den utsändande finska arbetsgivaren hör den utsändande arbetsgivarens utländska moder-, dot-

ter- och systerföretag samt ett sådant utländskt företag där den finska arbetsgivaren har bestämmanderätt. En finsk arbetsgivare har bestämmanderätt i ett utländskt företag t.ex. då det är ett intressebolag i det finska företaget.

Den finska utsändande arbetsgivaren ansvarar för betalningen av arbetsgivares socialskyddsavgift för ett utländskt företags räkning oberoende av med vilket företag den utsända arbetstagaren ingår arbetsavtal eller vilket företag som betalar arbetstagarens lön. Betalningsskyldigheten gäller så länge den utsända arbetstagaren omfattas av den sociala tryggheten i Finland. Betalningsskyldigheten gäller en utsändande arbetsgivare dock endast i situationer där arbetsgivaren tillsammans med arbetstagaren undertecknar en ansökan om beslut om att alltså omfattas av den bosättningsbaserade sociala tryggheten eller om ett intyg för den utsända arbetstagaren eller om undantagstillstånd. Arbetstagarens och arbetsgivarens samstämmiga uppfattning att arbetstagaren alltså skall omfattas av den bosättningsbaserade sociala tryggheten i Finland ligger därigenom till grund för den finska arbetsgivarens betalningsskyldighet.

1.4. Lagen om storleken av den försäkrades sjukförsäkringspremie, arbetsgivares sjukförsäkringsavgift och arbetsgivares folkpensionsavgift

2 §. I paragrafen bestäms om storleken av den försäkrades sjukförsäkringspremie. Ovan föreslås att sjukförsäkringslagen ändras så att som grund för sjukförsäkringspremie används, utöver den inkomst som avses i 33 § sjukförsäkringslagen, även försäkringslönen, lön som avses i källskattelagen och lön som betalas till begränsat skattskyldiga pensionstagare. I paragrafen föreslås därför en hänvisning till 33 a och 34 § sjukförsäkringslagen, i vilka det ovan förslås bli bestämt om de nya betalningsgrunderna för sjukförsäkringspremie.

4 §. I paragrafen bestäms om storleken av arbetsgivares sjukförsäkringsavgift. Det föreslås att arbetsgivares sjukförsäkringsavgift erläggs på basis av den lön som avses i lagen om arbetsgivares socialskyddsavgift, då den

hittills har bestämts på basis av lönen och arbetsinkomsten enligt 1 § 1 mom. i nämnda lag. Den ändring som föreslås i det inledande stycket är teknisk och beror på den ovan föreslagna ändringen av 1 § 1 mom. lagen om arbetsgivares socialskyddsavgift.

5 §. I paragrafen bestäms om storleken av arbetsgivares folkpensionsavgift. I det inledande stycket i 1 mom. föreslås motsvarande tekniska ändring som i 4 §.

1.5. Lagen om förskottsuppbörd

1 §. *Lagens tillämpningsområde.* Enligt paragrafens 1 mom. verkställs förskottsuppbörd bl.a. för betalning av de avgifter som skall betalas till Folkpensionsanstalten på grundval av lagen om beskattningsförfarande. Förskottsinnehållningsskyldigheten gäller den försäkrades sjukförsäkringspremie. Sjukförsäkringspremien har betalats också då grunden för premien har varit den skattefria utlandsinkomst som avses i 77 § inkomstskattelagen, men på basis av premien har härvid inte verkställts förskottsinnehållning. Enligt den föreslagna bestämmelsen i 41 § 2 mom. sjukförsäkringslagen blir det möjligt för arbetsgivaren att verkställa förskottsinnehållning för betalning av sjukförsäkringspremien även då den lön som betalas till arbetstagaren är skattefri med stöd av 77 § inkomstskattelagen.

Det föreslås att en bestämmelse fogas till 1 mom. som för sin del gör det möjligt att verkställa förskottsinnehållning i de fall som avses i 41 § 2 mom. sjukförsäkringslagen. Den finska utsändande arbetsgivaren skall verkställa förskottsinnehållning på basis av den betalningsgrund som avses i 33 a § 1 mom. sjukförsäkringslagen, dvs. på basis av försäkringslönen. Arbetsgivaren är skyldig att verkställa förskottsinnehållning då den betalar lön till en arbetstagare som han sänt utomlands.

2. Närmare bestämmelser

De ändringar som föreslås i den arbetsinkomst som definieras i 16 § och som ligger till grund för den dagpenning som betalas enligt sjukförsäkringen förutsätter att ändringar också görs i 9 och 10 § sjukförsäkringsför-

ordningen.

Med stöd av den fullmaktsbestämmelse som föreslagits i 34 § 3 mom. sjukförsäkringslagen skall det i sjukförsäkringsförordningen närmare fastställas hur redovisningen av den andel av intäkterna av källskatten som skall redovisas till Folkpensionsanstalten går till. Avsikten är att redovisningen kan ske i efterkott en gång per år.

3. Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2004. Vid samma tidpunkt inleds uppbörden av den försäkrades sjukförsäkringspremie i enlighet med de nya betalningsgrunderna. Arbetsgivares socialskyddsavgift fastställs enligt de nya betalningsgrunderna då avgiften skall betalas på basis av en prestation som betalas den 1 januari 2004 eller därefter.

Införandet av de föreslagna ändringarna i betalningsgrunderna förutsätter att ändringar görs i Folkpensionsanstaltens och andra pensionsanstalters, skatteförvaltningens samt arbetsgivarnas datasystem, att personalen vid de genomförande anstalterna får anvisningar och utbildning samt att de betalningsskyldiga informeras och utbildas. Detta förutsätter en tillräckligt lång övergångstid vid införandet av ändringarna. Att införa de nya grunderna mitt i året skulle i praktiken vara problematiskt och kan leda till att premierna och avgifterna uppbärs i efterskott följande år. Av dessa orsaker föreslås att lagarna träder i kraft tidigast vid ingången av 2004.

4. Lagstiftningsordning

I propositionen föreslås ändringar i betalningsskyldigheterna för personer som arbetar eller vistas utomlands samt begränsat skattskyldiga personer som arbetar i Finland samt deras arbetsgivare. Förslagen gäller antingen en helt ny betalningsskyldighet eller en ändring av betalningsgrunden för de avgifter och premier som nu uppbärs. Det föreslås att avgifterna och premierna skall uppbäras av den lön eller annan inkomst som betalas till personer som omfattas av den bosättningsbaserade sociala tryggheten i Finland eller personer som omfattas av Finlands ansvar för erläggande av sjukvårdskostnader som upp-

kommit utomlands. På motsvarande grunder är även personer som bor i Finland och som är försäkrade enligt sjukförsäkringslagen skyldiga att betala försäkrades sjukförsäkringspremie och deras arbetsgivare skyldig att betala arbetsgivares socialskyddsavgift. Förslagen innebär att de personer som omfattas av den bosättningsbaserade sociala tryggheten i Finland skall delta på enhetligare grunder än tidigare i finansieringen av sin sociala trygghet. Förslagen främjar således iakttagandet av den jämlikhetsprincip som avses i 6 § i grundlagen.

Den försäkrades sjukförsäkringspremie och arbetsgivarens socialskyddsavgift är till sin natur skatter. Enligt 81 § i grundlagen skall i fråga om statliga skatter och avgifter be-

stämmas om grunderna för betalningsskyldigheten och skattens storlek samt om de skattskyldigas rättsskydd genom lag. De nya grunderna för avgifterna och premierna regleras genom de föreslagna lagarna. När det gäller den försäkrades sjukförsäkringspremie iakttas bestämmelserna i lagen om beskattningsförfarande vid sökande av ändring. I lagen om arbetsgivares socialskyddsavgift bestäms om förfarandet för sökande av ändring som gäller arbetsgivares socialskyddsavgift. Storleken av avgifterna och premierna bestäms särskilt genom lag. Lagförslagen kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag**om ändring av sjukförsäkringslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i sjukförsäkringslagen av den 4 juli 1963 (364/1963) 16 § 2 och 5 mom. samt 38 och 41 §,
dessa lagrum sådana de lyder, 16 § 2 och 5 mom. i lag 511/2001, 38 § i lag 1576/1995 och 41 § delvis ändrad i lag 614/1978, samt
fogas till lagen nya 32 a och 33 a § samt en ny 34 §, i stället för den 34 § som upphävts genom lag 995/1996, och en ny 37 §, i stället för den 37 § som upphävts genom lag 145/1976, som följer:

16 §

Med arbetsinkomst avses löneinkomst av anställnings- eller tjänsteförhållande och därmed jämförbar personlig inkomst, sådan arbetsinkomst för respektive år som avses i lagen om pension för företagare (468/1969) och lagen om pension för lantbruksföretagare (467/1969) samt lön som avses i 7 e § 2 mom. lagen om pension för arbetstagare, 6 § lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (134/1962) och 7 § 1 mom. lagen om pension för konstnärer och särskilda grupper av arbetstagare (662/1985) och som vid arbete utomlands betraktas som grund för den arbetsförtjänst som skall räknas till pensionslönen samt för pensionsavgifterna. Som arbetsinkomst betraktas dock inte royaltier, betalningar till en personalfond, kontanta vinstpremier, vinstutdelning eller sådan förmån som uppstår genom användning av anställningsoption enligt 66 § inkomstskattelagen (1535/1992) eller sådan på anställningsförhållande baserad prestation som bestäms utifrån en förändring i värdet på en aktie i ett bolag.

När arbetsinkomsten fastställs skall i 93-

95 § inkomstskattelagen avsedda utgifter för inkomstens förvärvande avdras från löneinkomst av anställnings- eller tjänsteförhållande och från därmed jämförbar personlig inkomst. Från lön enligt 7 e § 2 mom. lagen om pension för arbetstagare, 6 § lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden och 7 § 1 mom. lagen om pension för konstnärer och särskilda grupper av arbetstagare skall endast det avdrag för inkomstens förvärvande som avses i 95 § 1 mom. 1 punkten inkomstskattelagen avdras.

32 a §

En pensionstagare som har flyttat till ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och som omfattas av Finlands ansvar för ersättandet av sjukvårdskostnaderna med stöd av artikel 27, 28 eller 28 a i rådets förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjer flyttar inom gemenskapen, skall betala den försäkrades sjukförsäkringspremie också efter det att han inte längre omfattas av lagstiftningen om den bosättningsbaserade sociala tryggheten i Finland.

Pensionstagaren är dock inte skyldig att betala sjukförsäkringspremie på basis av sådan pensionsinkomst på vilken källskatt uppbärs i Finland till det belopp som bestäms i 7 § lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet (627/1978).

33 a §

När den försäkrade arbetar som utsänd arbetstagare eller eljest utomlands och får i 77 § inkomstskattelagen avsedd skattefri utlandsarbetsinkomst skall som grund för fastställande och betalning av sjukförsäkringspremie, i stället för nämnda utlandsarbetsinkomst, användas den lön som avses i 7 e § 2 mom. lagen om pension för arbetstagare, 6 § lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden och 7 § 1 mom. lagen om pension för konstnärer och särskilda grupper av arbetstagare och som vid arbete utomlands betraktas som grund för den arbetsförtjänst som skall räknas till pensionslönen samt för pensionsavgifterna, förutsatt att den försäkrades pensionsskydd har ordnats antingen obligatoriskt eller frivilligt på basis av någon av ovan nämnda pensionslagar.

Den lön som avses i 1 mom. används också som grund för fastställande och betalning av sjukförsäkringspremie för en begränsat skattskyldig försäkrad som arbetar utomlands, om den försäkrades pensionsskydd har ordnats antingen obligatoriskt eller frivilligt på basis av någon av de pensionslagar som nämns i 1 mom.

Om den försäkrade arbetar i Finland som begränsat skattskyldig används den lön som avses i 4 § lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet eller, när det gäller utövande konstnärer, den personliga ersättning som avses i 3 § i lagen i fråga som grund för fastställande och betalning av sjukförsäkringspremie.

34 §

Om en pensionstagare som bor utomlands är begränsat skattskyldig används i fråga om pensionsinkomst den pension som betalas från Finland till utlandet som grund för fastställande och betalning av den försäkrades sjukförsäkringspremie.

Pensionsanstalten uppbär sjukförsäkringspremie för en begränsat skattskyldig pen-

sionstagare. Vid uppbörden av premien iaktas på motsvarande sätt vad som bestäms om uppbörden av källskatt i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet.

Skattestyrelsen redovisar till Folkpensionsanstalten den andel av intäkterna av källskatten som motsvarar det sammanlagda beloppet av de sjukförsäkringspremier som inte betalas på basis av 32 a § 2 mom. Närmare bestämmelser om redovisningsförfarandet utfärdas genom förordning av statsrådet.

37 §

Utän hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter har

1) Folkpensionsanstalten rätt att för uppbörd av försäkrads sjukförsäkringspremie lämna pensionsanstalterna och skatteförvaltningen uppgifter om namn, personbeteckning samt andra individualiseringsuppgifter i fråga om sådana utomlands bosatta pensionstagare på vilka betalningsskyldigheten enligt 32 a § 1 mom. tillämpas,

2) Folkpensionsanstalten, social- och hälsovårdsministeriet och Pensionsskyddscentralen rätt att för uppbörd av försäkrads sjukförsäkringspremie och arbetsgivares sjukförsäkringsavgift lämna skatteförvaltningen uppgifter om namn och personbeteckning i fråga om sådana personer som arbetar utomlands och till vilka Folkpensionsanstalten har meddelat ett beslut om tillämpning av lagstiftningen om den bostättningsbaserade sociala tryggheten i Finland eller till vilka social- och hälsovårdsministeriet eller Pensionsskyddscentralen på basis av Europeiska gemenskapernas bestämmelser om social trygghet eller bestämmelserna i någon överenskommelse om social trygghet har meddelat ett beslut om tillämpning av den finska lagstiftningen om social trygghet,

3) pensionsanstalten och Pensionsskyddscentralen rätt att för uppbörd av försäkrads sjukförsäkringspremie och arbetsgivares sjukförsäkringsavgift lämna skatteförvaltningen uppgifter om lön som avses i 7 e § 2 mom. lagen om pension för arbetstagare, 6 § lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden och 7 § 1 mom. lagen

om pension för konstnärer och särskilda grupper av arbetstagare och som vid arbete utomlands betraktas som grund för den arbetsförtjänst som skall räknas till pensionslönen samt för pensionsavgifterna.

Folkpensionsanstalten har rätt att utan samtycke av den som saken gäller lämna skatteförvaltningen de uppgifter som avses i 1 mom. 1 och 2 punkten även med hjälp av en teknisk anslutning. Innan en teknisk anslutning öppnas skall den som erhåller uppgifter lägga fram en utredning om att uppgifterna skyddas på behörigt sätt.

En finsk arbetsgivare som sänder en arbetstagare utomlands och som betalar arbetstagarens lön eller som sänder en arbetstagare utomlands till ett utländskt moder-, dotter- eller systerföretag inom samma ekonomiska helhet eller till ett sådant utländskt företag där den finska arbetsgivaren har bestämmanderätt, skall för fastställande av sjukförsäkringspremien tillställa skatteförvaltningen en årsanmälan enligt ett av Skattestyrelsen fastställt formulär om den lön och den löntagare som avses i 33 a § 1 och 2 mom.

38 §

Skatteverket har rätt att bevilja uppskov med betalning av försäkrads sjukförsäkringspremie, med iakttagande i tillämpliga delar av vad lagen om beskattningsförfarande föreskriver om uppskov när det gäller kommunalskatt.

41 §

I fråga om förskottsinnehållning av försäkrads sjukförsäkringspremie gäller vad som bestäms i lagen om förskottsuppbörd (1118/1996).

När en försäkrad som arbetar utomlands får i 77 § inkomstskattelagen avsedd skattefri utlandsarbetsinkomst och sjukförsäkringspremien fastställs enligt 33 a § 1 mom. är den

finska arbetsgivare som har sänt arbetstagaren utomlands och som betalar arbetstagarens lön skyldig att verkställa förskottsinnehållning för betalning av sjukförsäkringspremien.

När en försäkrad som arbetar utomlands är begränsat skattskyldig och sjukförsäkringspremien fastställs enligt 33 a § 2 mom. är den finska arbetsgivare som har sänt arbetstagaren utomlands och som betalar arbetstagarens lön skyldig att uppbära sjukförsäkringspremien på det sätt som bestäms om uppbörd av källskatt i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet.

Skall sjukförsäkringspremie inte uppbäras hos en begränsat skattskyldig försäkrad, som arbetar utomlands, på det sätt som avses i 3 mom., fastställs sjukförsäkringspremien med iakttagande av det förfarande som avses i 3 kap. lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet.

Sjukförsäkringspremien för en försäkrad som avses i 33 a § 3 mom. och som arbetar i Finland uppbärs av den som betalar ut lönen eller ersättningen på det sätt som bestäms om uppbörd av källskatt i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Denna lag tillämpas första gången på sjukförsäkringspremier som erläggs för år 2004.

På sådana ansökningar om befrielse från betalning av försäkrads sjukförsäkringspremie som gäller året 2002 eller tidigare år tillämpas 38 § sådan den lyder då denna lag träder i kraft.

Denna lags 16 § 2 och 5 mom. tillämpas då arbetsoförmågan eller rätten till förmån börjar den 1 januari 2006 eller senare.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

2.

Lag

om upphävande av 3 mom. i ikraftträdelsebestämmelsen i en lag om ändring av 33 § sjukförsäkringslagen

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §
Genom denna lag upphävs 3 mom. i ikraftträdelsebestämmelsen i lagen den 21 november 1997 om ändring av 33 § sjukförsäkringslagen (1025/1997).

2 §
Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

3.

Lag**om ändring av lagen om arbetsgivares socialskyddsavgift**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 4 juli 1963 om arbetsgivares socialskyddsavgift (366/1963) 1 § 1 och 2 mom., sådana de lyder, 1 § 1 mom. i lag 1207/2001 och 1 § 2 mom. i lag 1278/1999, samt fogas till lagen en ny 2 a § som följer:

1 §

En arbetsgivare skall till Folkpensionsanstalten betala arbetsgivares sjukförsäkringsavgift enligt sjukförsäkringslagen (364/1963) och arbetsgivares folkpensionsavgift enligt folkpensionslagen (347/1956) på basis av den lön som betalats till arbetstagaren. Om arbetstagaren inte omfattas av lagstiftningen om den bosättningsbaserade sociala tryggheten i Finland är arbetsgivaren dock inte skyldig att betala arbetsgivares socialskyddsavgift. Avgifternas storlek bestäms särskilt genom lag.

Arbetsgivares sjukförsäkringsavgift och folkpensionsavgift betalas som arbetsgivares socialskyddsavgift i enlighet med vad som bestäms i denna lag.

2 a §

När den försäkrade arbetar som utsänd arbetstagare eller eljest utomlands och får i 77 § inkomstskattelagen avsedd skattefri utlandsarbetsinkomst eller är begränsat skattskyldig, skall som grund för arbetsgivarens socialskyddsavgift, i stället för den lön och ersättning som avses i 2 § 1 mom. 2 punkten och den utlandsarbetsinkomst som avses i 77 § inkomstskattelagen, användas den lön som avses i 7 e § 2 mom. lagen om pension

för arbetstagare (395/1961), 6 § lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (134/1962) och 7 § 1 mom. lagen om pension för konstnärer och särskilda grupper av arbetstagare (662/1985) och som vid arbete utomlands betraktas som grund för den arbetsförtjänst som skall räknas till pensionslönen samt för pensionsavgifterna, förutsatt att den försäkrades pensionsskydd har ordnats antingen obligatoriskt eller frivilligt på basis av någon av ovan nämnda pensionslagar.

En finsk arbetsgivare som sänder en arbetstagare utomlands till ett utländskt moder-, dotter- eller systerföretag inom samma ekonomiska helhet eller till ett sådant utländskt företag där den finska arbetsgivaren har bestämmanderätt, skall för det utländska företagets räkning betala arbetsgivares socialskyddsavgift.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Denna lag tillämpas på arbetsgivares socialskyddsavgifter som skall erläggas på basis av prestationer som ägt rum den 1 januari 2004 eller senare.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

4.

Lag**om ändring av lagen om storleken av den försäkrades sjukförsäkringspremie, arbetsgivares sjukförsäkringsavgift och arbetsgivares folkpensionsavgift**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 13 december 2001 om storleken av den försäkrades sjukförsäkringspremie, arbetsgivares sjukförsäkringsavgift och arbetsgivares folkpensionsavgift (1206/2001) 2 §, i 4 § det inledande stycket och i 5 § 1 mom. det inledande stycket som följer:

2 §

Den försäkrades sjukförsäkringspremie

Storleken av den försäkrades sjukförsäkringspremie är 1,50 procent av den inkomst som avses i 33, 33 a och 34 § sjukförsäkringslagen.

4 §

Arbetsgivares sjukförsäkringsavgift

Arbetsgivares sjukförsäkringsavgift erläggs på basis av den lön som avses i lagen om arbetsgivares socialskyddsavgift (366/1963). Avgiften är följande:

-----

5 §

Arbetsgivares folkpensionsavgift

Arbetsgivares folkpensionsavgift erläggs på basis av den lön som avses i lagen om arbetsgivares socialskyddsavgift. Avgiften är följande:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.
Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

5.

Lag**om ändring av 1 § lagen om förskottsuppbörd**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 1 § 1 mom. lagen den 20 december 1999 om förskottsuppbörd (1118/1996) som följer:

1 §

Lagens tillämpningsområde

Förskottsuppbörd verkställs för betalning av de skatter och avgifter som enligt vad som föreskrivs i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995) skall betalas till staten, kommunerna, församlingarna och Folkpensionsanstalten på grundval av den skattepliktiga inkomsten enligt inkomstskattelagen (1535/1992) och den skattepliktiga förmögenheten enligt förmögenhetsskattelagen (1537/1992). Bestämmelser om arbetsgivarens skyldighet att verkställa förskottsinne-

hållning för betalning av den försäkrades sjukförsäkringspremie även då den lön som betalas till den försäkrade är skattefri utlandsarbetsinkomst med stöd av 77 § inkomstskattelagen finns i 41 § 2 mom. sjukförsäkringslagen (364/1963).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.
Denna lag tillämpas första gången på prestationer som erläggs 2004.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 1 november 2002

Republikens President

TARJA HALONEN

Social- och hälsovårdsminister *Maija Perho*

*Bilaga
Parallelltexter*

1.

Lag

om ändring av sjukförsäkringslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i sjukförsäkringslagen av den 4 juli 1963 (364/1963) 16 § 2 och 5 mom. samt 38 och 41 §,
dessa lagrum sådana de lyder, 16 § 2 och 5 mom. i lag 511/2001, 38 § i lag 1576/1995 och 41 § delvis ändrad i lag 614/1978, samt
fogas till lagen nya 32 a och 33 a § samt en ny 34 §, i stället för den 34 § som upphävts genom lag 995/1996, och en ny 37 §, i stället för den 37 § som upphävts genom lag 145/1976, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

16 §

Med arbetsinkomst avses löneinkomst av anställnings- eller tjänsteförhållande och därmed jämförbar personlig inkomst samt sådan arbetsinkomst för respektive år som avses i lagen om pension för företagare (468/1969) och lagen om pension för lantbruksföretagare (467/1969). Som arbetsinkomst betraktas dock inte royaltyer, betalningar till en personalfond, kontanta vinstpremier, vinstutdelning eller sådan förmån som uppstår genom användning av anställningsoption enligt 66 § inkomstskattelagen (1535/1992) eller sådan på anställningsförhållande baserad prestation som bestäms utifrån en förändring i värdet på en aktie i ett bolag.

Med arbetsinkomst avses löneinkomst av anställnings- eller tjänsteförhållande och därmed jämförbar personlig inkomst, sådan arbetsinkomst för respektive år som avses i lagen om pension för företagare (468/1969) och lagen om pension för lantbruksföretagare (467/1969) samt lön som avses i 7 e § 2 mom. lagen om pension för arbetstagare, 6 § lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (134/1962) och 7 § 1 mom. lagen om pension för konstnärer och särskilda grupper av arbetstagare (662/1985) och som vid arbete utomlands betraktas som grund för den arbetsförtjänst som skall räknas till pensionslönen samt för pensionsavgifterna. Som arbetsinkomst betraktas dock inte royaltyer, betalningar till en personalfond, kontanta vinstpremier, vinstutdelning eller sådan förmån som uppstår genom användning av anställningsoption enligt 66 § inkomstskattelagen (1535/1992) eller sådan på anställningsför-

När arbetsinkomsten fastställs skall i 93—95 § inkomstskattelagen avsedda utgifter för inkomstens förvärvande avdras från löneinkomst av anställnings- eller tjänsteförhållande och från därmed jämförbar personlig inkomst.

hållande baserad prestation som bestäms utifrån en förändring i värdet på en aktie i ett bolag.

När arbetsinkomsten fastställs skall i 93—95 § inkomstskattelagen avsedda utgifter för inkomstens förvärvande avdras från löneinkomst av anställnings- eller tjänsteförhållande och från därmed jämförbar personlig inkomst. *Från lön enligt 7 e § 2 mom. lagen om pension för arbetstagare, 6 § lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden och 7 § 1 mom. lagen om pension för konstnärer och särskilda grupper av arbetstagare skall endast det avdrag för inkomstens förvärvande som avses i 95 § 1 mom. 1 punkten inkomstskattelagen avdras.*

32 a §

En pensionstagare som har flyttat till ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och som omfattas av Finlands ansvar för ersättandet av sjukvårdskostnaderna med stöd av artikel 27, 28 eller 28 a i rådets förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjer flyttar inom gemenskapen, skall betala den försäkrades sjukförsäkringspremie också efter det att han inte längre omfattas av lagstiftningen om den bosättningsbaserade sociala tryggheten i Finland.

Pensionstagaren är dock inte skyldig att betala sjukförsäkringspremie på basis av sådan pensionsinkomst på vilken källskatt uppbärs i Finland till det belopp som bestäms i 7 § lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet (627/1978).

33 a §

När den försäkrade arbetar som utsänd arbetstagare eller eljest utomlands och får i 77 § inkomstskattelagen avsedd skattefri utlandsarbetsinkomst skall som grund för fastställande och betalning av sjukförsäkringspremien, i stället för nämnda utlandsarbetsinkomst, användas den lön som avses i 7 e § 2 mom. lagen om pension för arbets-

tagare, 6 § lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden och 7 § 1 mom. lagen om pension för konstnärer och särskilda grupper av arbetstagare och som vid arbete utomlands betraktas som grund för den arbetsförtjänst som skall räknas till pensionslönen samt för pensionsavgifterna, förutsatt att den försäkrades pensionsskydd har ordnats antingen obligatoriskt eller frivilligt på basis av någon av ovan nämnda pensionslagar.

Den lön som avses i 1 mom. används också som grund för fastställande och betalning av sjukförsäkringspremien för en begränsat skattskyldig försäkrad som arbetar utomlands, om den försäkrades pensionsskydd har ordnats antingen obligatoriskt eller frivilligt på basis av någon av de pensionslagar som nämns i 1 mom.

Om den försäkrade arbetar i Finland som begränsat skattskyldig används den lön som avses i 4 § lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet eller, när det gäller utövande konstnärer, den personliga ersättning som avses i 3 § i lagen i fråga som grund för fastställande och betalning av sjukförsäkringspremien.

34 §

Om en pensionstagare som bor utomlands är begränsat skattskyldig används i fråga om pensionsinkomst den pension som betalas från Finland till utlandet som grund för fastställande och betalning av den försäkrades sjukförsäkringspremie.

Pensionsanstalten uppbär sjukförsäkringspremien för en begränsat skattskyldig pensionstagare. Vid uppbörden av premien iaktas på motsvarande sätt vad som bestäms om uppbörden av källskatt i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet.

Skattestyrelsen redovisar till Folkpensionsanstalten den andel av intäkterna av källskatten som motsvarar det sammanlagda beloppet av de sjukförsäkringspremier som inte betalas på basis av 32 a § 2 mom. Närmare bestämmelser om redovisningsförfarandet utfärdas genom förordning av statsrådet.

37 §

Utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter har

1) Folkpensionsanstalten rätt att för uppbörd av försäkrads sjukförsäkringspremie lämna pensionsanstalterna och skatteförvaltningen uppgifter om namn, personbeteckning samt andra individualiseringsuppgifter i fråga om sådana utomlands bosatta pensionstagare på vilka betalningsskyldigheten enligt 32 a § 1 mom. tillämpas,

2) Folkpensionsanstalten, social- och hälsovårdsministeriet och Pensionsskyddscentralen rätt att för uppbörd av försäkrads sjukförsäkringspremie och arbetsgivares sjukförsäkringsavgift lämna skatteförvaltningen uppgifter om namn och personbeteckning i fråga om sådana personer som arbetar utomlands och till vilka Folkpensionsanstalten har meddelat ett beslut om tillämpning av lagstiftningen om den bosättningsbaserade sociala tryggheten i Finland eller till vilka social- och hälsovårdsministeriet eller Pensionsskyddscentralen på basis av Europeiska gemenskapernas bestämmelser om social trygghet eller bestämmelserna i någon överenskommelse om social trygghet har meddelat ett beslut om tillämpning av den finska lagstiftningen om social trygghet,

3) pensionsanstalten och Pensionsskyddscentralen rätt att för uppbörd av försäkrads sjukförsäkringspremie och arbetsgivares sjukförsäkringsavgift lämna skatteförvaltningen uppgifter om lön som avses i 7 e § 2 mom. lagen om pension för arbetstagare, 6 § lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden och 7 § 1 mom. lagen om pension för konstnärer och särskilda grupper av arbetstagare och som vid arbete utomlands betraktas som grund för den arbetsförtjänst som skall räknas till pensionslönen samt för pensionsavgifterna.

Folkpensionsanstalten har rätt att utan samtycke av den som saken gäller lämna skatteförvaltningen de uppgifter som avses i 1 mom. 1 och 2 punkten även med hjälp av en teknisk anslutning. Innan en teknisk anslutning öppnas skall den som erhåller uppgifter lägga fram en utredning om att

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

38 §

Kommunen har rätt att bevilja befrielse och länsskatteverket uppskov med betalning av sjukförsäkringspremie, i tillämpliga delar med iakttagande av vad lagen om beskattningsförfarande stadgar om *lättnad* och uppskov när det gäller kommunalskatt.

41 §

På förskottsuppbörd av sjukförsäkringspremie skall vad i lagen om förskottsuppbörd är stadgat om *folkpensionspremie* äga motsvarande tillämpning

38 §

Skatteverket har rätt att bevilja uppskov med betalning av försäkrads sjukförsäkringspremie, med iakttagande i tillämpliga delar av vad lagen om beskattningsförfarande föreskriver om uppskov när det gäller kommunalskatt.

41 §

I fråga om förskottsinnehållning av försäkrads sjukförsäkringspremie gäller vad som bestäms i lagen om förskottsuppbörd (1118/1996).

När en försäkrad som arbetar utomlands får i 77 § inkomstskattelagen avsedd skattefri utlandsarbetsinkomst och sjukförsäkringspremien fastställs enligt 33 a § 1 mom. är den finska arbetsgivare som har sänt arbetstagaren utomlands och som betalar arbetstagarens lön skyldig att verkställa förskottsinnehållning för betalning av sjukförsäkringspremien.

När en försäkrad som arbetar utomlands är begränsat skattskyldig och sjukförsäkringspremien fastställs enligt 33 a § 2 mom. är den finska arbetsgivare som har sänt arbetstagaren utomlands och som betalar arbetstagarens lön skyldig att uppbära sjukförsäkringspremien på det sätt som bestäms om uppbörd av källskatt i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet.

Skall sjukförsäkringspremie inte uppbäras hos en begränsat skattskyldig försäkrad, som arbetar utomlands, på det sätt som avses i 3 mom., fastställs sjukförsäkringspremien med iakttagande av det förfarande

som avses i 3 kap. lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet.

Sjukförsäkringspremien för en försäkrad som avses i 33 a § 3 mom. och som arbetar i Finland uppbärs av den som betalar ut lönen eller ersättningen på det sätt som bestäms om uppbörd av källskatt i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Denna lag tillämpas första gången på sjukförsäkringspremier som erläggs för år 2004.

På sådana ansökningar om befrielse från betalning av försäkrads sjukförsäkringspremie som gäller året 2002 eller tidigare år tillämpas 38 § sådan den lyder då denna lag träder i kraft.

Denna lags 16 § 2 och 5 mom. tillämpas då arbetsoförmågan eller rätten till förmån börjar den 1 januari 2006 eller senare.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

2.

Lag

om upphävande av 3 mom. i ikraftträdelsebestämmelsen i en lag om ändring av 33 § sjukförsäkringslagen

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Genom denna lag upphävs 3 mom. i ikraftträdelsebestämmelsen i lagen den 21 november 1997 om ändring av 33 § sjukförsäkringslagen (1025/1997).

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Ikraftträdelsebestämmelse

Sjukförsäkringspremie påförs inte på grundval av skattefri utlandsarbetsinkomst då skattefriheten enligt ikraftträdelsebestämmelsen för lagen om ändring av 77 § inkomstskattelagen (1024/1997) grundar sig på nämnda paragraf sådan den var i kraft under 1995.

(upphävs)

3.**Lag****om ändring av lagen om arbetsgivares socialskyddsavgift**

I enlighet med riksdagens beslut ändras i lagen den 4 juli 1963 om arbetsgivares socialskyddsavgift (366/1963) 1 § 1 och 2 mom., sådana de lyder, 1 § 1 mom. i lag 1207/2001 och 1 § 2 mom. i lag 1278/1999, samt fogas till lagen en ny 2 a § som följer:

Gällande lydelse

En arbetsgivare är skyldig att till Folkpensionsanstalten betala arbetsgivares sjukförsäkringsavgift och arbetsgivares folkpensionsavgift på basis av den lön som betalts till arbetstagaren och på vilken förskottsinnehållning skall verkställas och den del av i 77 § inkomstskattelagen (1535/1992) avsedd utlandsarbetsinkomst som betalas i pengar. Avgifternas storlek bestäms särskilt genom lag.

Arbetsgivares sjukförsäkringsavgift och folkpensionsavgift, om vilken bestäms i folkpensionslagen, betalas som arbetsgivares socialskyddsavgift i enlighet med vad som bestäms i denna lag.

Föreslagen lydelse

En arbetsgivare skall till Folkpensionsanstalten betala arbetsgivares sjukförsäkringsavgift enligt sjukförsäkringslagen (364/1963) och arbetsgivares folkpensionsavgift enligt folkpensionslagen (347/1956) på basis av den lön som betalts till arbetstagaren. Om arbetstagaren inte omfattas av lagstiftningen om den bosättningsbaserade sociala tryggheten i Finland är arbetsgivaren dock inte skyldig att betala arbetsgivares socialskyddsavgift. Avgifternas storlek bestäms särskilt genom lag.

Arbetsgivares sjukförsäkringsavgift och folkpensionsavgift betalas som arbetsgivares socialskyddsavgift i enlighet med vad som bestäms i denna lag.

---

2 a §

När den försäkrade arbetar som utsänd arbetstagare eller eljest utomlands och får i 77 § inkomstskattelagen avsedd skattefri utlandsarbetsinkomst eller är begränsat skattskyldig, skall som grund för arbetsgivarens socialskyddsavgift, i stället för den lön och ersättning som avses i 2 § 1 mom. 2 punkten och den utlandsarbetsinkomst som avses i 77 § inkomstskattelagen, användas den lön som avses i 7 e § 2 mom. lagen om pension för arbetstagare (395/1961), 6 § lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (134/1962) och 7 § 1 mom. lagen om pension för konstnärer och särskilda grupper av arbetstagare (662/1985) och som vid arbete utomlands betraktas som grund för den arbetsförtjänst som skall räknas till pensionslönen samt för pensionsavgifterna, förutsatt att den försäkrades pensionsskydd har ordnats antingen obligatoriskt eller frivilligt på basis av någon av ovan nämnda pensionslagar.

En finsk arbetsgivare som sänder en arbetstagare utomlands till ett utländskt moder-, dotter- eller systerföretag inom samma ekonomiska helhet eller till ett sådant utländskt företag där den finska arbetsgivaren har bestämmanderätt, skall för det utländska företagets räkning betala arbetsgivares socialskyddsavgift.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Denna lag tillämpas på arbetsgivares socialskyddsavgifter som skall erläggas på basis av prestationer som ägt rum den 1 januari 2004 eller senare.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

4.

Lag**om ändring av lagen om storleken av den försäkrades sjukförsäkringspremie, arbetsgivares sjukförsäkringsavgift och arbetsgivares folkpensionsavgift**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 13 december 2001 om storleken av den försäkrades sjukförsäkringspremie, arbetsgivares sjukförsäkringsavgift och arbetsgivares folkpensionsavgift (1206/2001) 2 §, i 4 § det inledande stycket och i 5 § 1 mom. det inledande stycket som följer:

Gällande lydelse

2 §

Den försäkrades sjukförsäkringspremie

Storleken av den försäkrades sjukförsäkringspremie är 1,50 procent av den inkomst som avses i 33 § sjukförsäkringslagen.

4 §

Arbetsgivares sjukförsäkringsavgift

Arbetsgivares sjukförsäkringsavgift erläggs på basis av den lön *och arbetsinkomst* som avses i 1 § 1 mom. lagen om arbetsgivares socialskyddsavgift (366/1963). Avgiften är följande:

5 §

Arbetsgivares folkpensionsavgift

Arbetsgivares folkpensionsavgift erläggs på basis av den lön *och arbetsinkomst* som avses i 1 § 1 mom. lagen om arbetsgivares socialskyddsavgift. Avgiften är följande:

Föreslagen lydelse

2 §

Den försäkrades sjukförsäkringspremie

Storleken av den försäkrades sjukförsäkringspremie är 1,50 procent av den inkomst som avses i 33, 33 a och 34 § sjukförsäkringslagen

4 §

Arbetsgivares sjukförsäkringsavgift

Arbetsgivares sjukförsäkringsavgift erläggs på basis av den lön som avses i lagen om arbetsgivares socialskyddsavgift (366/1963). Avgiften är följande:

5 §

Arbetsgivares folkpensionsavgift

Arbetsgivares folkpensionsavgift erläggs på basis av den lön som avses i lagen om arbetsgivares socialskyddsavgift. Avgiften är följande:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

5.

Lag**om ändring av 1 § lagen om förskottsuppbörd**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 1 § 1 mom. lagen den 20 december 1999 om förskottsuppbörd (1118/1996) som följer:

Gällande lydelse

1 §

Lagens tillämpningsområde

Förskottsuppbörd verkställs för betalning av de skatter och avgifter som enligt vad som föreskrivs i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995) skall betalas till staten, kommunerna, församlingarna och folkpensionsanstalten på grundval av den skattepliktiga inkomsten enligt inkomstskattelagen (1535/1992) och den skattepliktiga förmögenheten enligt förmögenhetsskattelagen (1537/1992).

Föreslagen lydelse

1 §

Lagens tillämpningsområde

Förskottsuppbörd verkställs för betalning av de skatter och avgifter som enligt vad som föreskrivs i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995) skall betalas till staten, kommunerna, församlingarna och *Folkpensionsanstalten* på grundval av den skattepliktiga inkomsten enligt inkomstskattelagen (1535/1992) och den skattepliktiga förmögenheten enligt förmögenhetsskattelagen (1537/1992). *Bestämmelser om arbetsgivarens skyldighet att verkställa förskottsinnehållning för betalning av den försäkrades sjukförsäkringspremie även då den lön som betalas till den försäkrade är skattefri utlandsarbetsinkomst med stöd av 77 § inkomstskattelagen i 41 § 2 mom. sjukförsäkringslagen (364/1963).*

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Denna lag tillämpas första gången på prestationer som erläggs 2004.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.
